

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžk/14/2019
Identifikačné číslo spisu: 6018200225
Dátum vydania rozhodnutia: 20.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Čanádyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6018200225.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD. v právnej veci žalobcov: 1. C. T., bytom H. X, M., právne zastúpený: JUDr. Tatiana Kubincová, advokátka, so sídlom M. Rázusa 20, Banská Bystrica, 2. Združenie Slatinka, občianske združenie, so sídlom J. Kozáčeka 11, Zvolen, IČO: 31 936 105, 3. Rieka - združenie na ochranu vodných tokov, občianske združenie, so sídlom Rieka 2307, Čadca, IČO: 42 225 671, 4. Hereditas HH, občianske združenie, so sídlom Námestie SNP 310, Hliník nad Hronom, IČO: 42 393 388, 5. Slovenský rybársky zväz - Rada Žilina, so sídlom Andreja Kmeťa 20, Žilina, IČO: 00 178 209, žalobcovia 2.-5. právne zastúpení: Mgr. Kristína Babiaková, advokátka, so sídlom Holubyho 37, Pezinok, proti žalovanému: Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom Nám. L. Štúra 1, Banská Bystrica, za účasti: 1. Hydro Company, s.r.o., Ladomerská Vieska 1030, IČO: 47 502 011, 2. Klub slovenských turistov, občianske združenie so sídlom Záborského 33, Bratislava, IČO: 00 688 312, 3. Združenie domových samospráv, so sídlom Rovniankova 14, P.O. Box 218, Bratislava, IČO: 31 820 174, 4. BUILDER - DE s.r.o., so sídlom Šulekova 2, Bratislava, IČO: 44 478 089, 5. TRIO GROUP a.s., so sídlom Palisády 33, Bratislava, IČO: 36 622 478, 6. PEBA motors s.r.o., so sídlom M. R. Štefánika 460/11, Žiar nad Hronom, IČO: 44 609 001, 7. GENERAL TRUCKING a.s., so sídlom SNP 151, Žiar nad Hronom, IČO: 36 037 940, 8. URSTA - import, export s.r.o., so sídlom SNP 7, Žiar nad Hronom, IČO: 31 639 470, 9. D. R., G.. V. XX/XX, Ž. U. T., 10. Hron pre slobodné rieky, občianske združenie so sídlom Zvolenská cesta 14, Banská Bystrica, IČO:42 190 720,11. B. G. M., R. 3, R., 12. B. C. F. V., R. Č.. XXX, R., 13. C. N., T. XXX/XX, Ž. U. T., 14. C. L., C. M. XXX, 15. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-BB-OVBP2-2018/006718-3,TS zo dňa 8. februára 2018, o kasačnej sťažnosti žalovaného, kasačnej sťažnosti účastníka konania Hydro Company, s.r.o., Ladomerská Vieska 1030, IČO: 47 502 011, proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 24S/59/2018-326 zo dňa 29. novembra 2018, takto

rozhodol:

Kasačnú sťažnosť žalovaného: Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom Nám. L. Štúra 1, Banská Bystrica a kasačnú sťažnosť účastníka konania: Hydro Company, s.r.o., so sídlom Ladomerská Vieska 1030, IČO: 47 502 011, z a m i e t a.

Žalobcovia v 1. - 5. rade m a j ú p r á v o proti žalovanému na úplnú náhradu trov kasačného konania.

Ostatným účastníkom náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „správny súd“ alebo krajský súd) rozsudkom č.k. 24S/59/2018-326 zo dňa 29.11.2018 (ďalej aj „rozsudok správneho súdu“, „napadnutý rozsudok“) zrušil rozhodnutie Okresného úradu Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky, Banská Bystrica (ďalej aj „žalovaný“) č. OU-BB-OVBP2-2018/006718-3,TS zo dňa 08.02.2018 (ďalej aj ako „napadnuté rozhodnutie“) ako aj rozhodnutie Mesta Žiar nad Hronom, stavebného úradu (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) č. 1933/2017;O:20156/2017 zo dňa 23.08.2017 (ďalej len „prvostupňové správne rozhodnutie“, „rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu“) a vrátil vec prvostupňovému orgánu verejnej správy na ďalšie konanie, súčasne zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcom plnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania. Ďalším účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Preskúmaným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcov 1 - 5 proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu, ktorým umiestnil líniovú stavbu „Malá vodná elektráreň Žiar nad Hronom, r.km 130,113“ (ďalej len „MVE“) na pozemkoch špecifikovaných vo výroku rozhodnutia, ako líniovú stavbu, s parametrami tak, ako sú špecifikované a podmienkami v prvostupňovom správnom rozhodnutí, ktoré zároveň potvrdil.

2. Správny súd s poukazom na ustanovenia § 2 ods. 1, ods. 2, § 6 ods. 1, § 177 ods.1, § 191 ods. 1 zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej ako „SSP“), § 35 ods. 1 až 4, § 37 ods. 1 až 4, § 38, § 39 ods. 1, ods. 2, § 39a ods. 1, ods. 2 § 42 ods. 1, ods. 2, ods. 5, ods. 6, § 139 ods. 3, ods. 4 stavebného zákona, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, ods. 2 vyhlášky č. 453/2000 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona konštatoval, že obchodná spoločnosť Hydro Company, s.r.o., Ladomerská Vieska 1030 (ďalej len „Hydro Company, s.r.o.“) podala Mestu Žiar nad Hronom, ako stavebnému úradu (ďalej len „stavebný úrad“) dňa 06.02.2017 návrh na vydanie územného rozhodnutia o umiestnení stavby: „Malá vodná elektráreň Žiar nad Hronom r.km 130,113“ v rozsahu stavebných objektov stavby: Skupina 1 - So 101 až So 113, Skupina 2 - So 201 až So 205, Skupina 3 - So 301 až So 303, Skupina 4 - So 401 až So 403 a Prevádzkových súborov stavby: PS 01.1 MVE strojnotechnologická časť, PS 01.2 MVE elektrotechnologická časť, PS 02.1 Váková hať - elektrotechnologická časť, na pozemkoch uvedených v prílohe v kat. území Ž. U. T. (ďalej len „MVE“). Prílohu návrhu bol situačný výkres stavu územia, dokumentácia pre územné rozhodnutie vypracovaná odborne spôsobilou osobou, súhlas vlastníkov pozemkov, kópia katastrálnej mapy a záväzná stanoviská dotknutých orgánov štátnej správy. Predložené bolo aj rozhodnutie Okresného úradu Žiar nad Hronom, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-ZH-OSZP-2016/002265 z 03.02.2016, v zmysle ktorého sa navrhovaná činnosť „Malá vodná elektráreň Žiar nad Hronom“ umiestnená v k.ú. Ž. U. T. na r.km 130,137/130,130 nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z.z.“). Z tohto rozhodnutia vyplýva, že na realizáciu sa odporúča variant č. 1, to znamená vybudovanie príhatovej MVE na rieke Hron v r.km 130,137 s výškou hrádze nad terénom 4,0 m s inštalovaným výkonom cca 2000 kW. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 01.03.2016. Ďalej bolo predložené záväzná stanovisko Okresného úradu Žiar nad Hronom, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-ZH-OSZP-2017/003234 z 28.02.2017, v zmysle záverov ktorého je návrh na začatie územného konania o umiestnení stavby MVE v k.ú. Ž. U. T. v rozsahu uvedených stavebných objektov, s prihliadnutím na nepodstatné zmeny, ktoré nemajú vplyv na životné prostredie, v súlade so zákonom a s podmienkami určenými v rozhodnutí zo zisťovacieho konania vydaným Okresným úradom Žiar nad Hronom. Na základe uvedeného toto záväzná stanovisko v závere potvrdilo súlad predloženej žiadosti navrhovateľa Hydro Company, s.r.o. na začatie územného konania o umiestnení stavby MVE so zákonom a s podmienkami určenými v rozhodnutí zo zisťovacieho konania. Stavebný úrad listom z 08.02.2017 oznámil začatie konania o vydanie územného rozhodnutia o umiestnení stavby „Malá vodná elektráreň Žiar nad Hronom v r.km 130,113“ na rieke Hron v rozsahu podľa podaného návrhu a nariadil ústne pojednávanie na deň 02.03.2017 o 13:00 hod. Z uskutočneného ústneho pojednávania bola spísaná

zápisnica, z ktorej vyplynulo, že k územnému konaniu boli viacerými osobami zúčastnenými na pojednávaní podané námietky, resp. stanoviská. Stavebný úrad následne rozhodnutím zo 06.03.2017, oznámeným verejnou vyhláškou, prerušil konanie vo veci vydania územného rozhodnutia o umiestnení MVE do doby doručenia vyžiadaných stanovísk dotknutých orgánov - Okresný úrad Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie a Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie k námietkam smerujúcim k obsahu stanovísk, ktoré k predmetnému konaniu dotknuté orgány vydali. Následne bolo na žiadosť stavebného úradu predložené stanovisko Okresného úradu Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie z 15.03.2017, v ktorom uviedol, že v plnom rozsahu trvá na vydanom záväznom stanovisku z 28.02.2017, ktoré bolo vydané v súlade s platnými ustanoveniami zákona. Bolo predložené tiež stanovisko Okresného úradu Banská Bystrica, odboru opravných prostriedkov zo 17.05.2017, ktoré v plnom rozsahu potvrdilo vydané záväzné stanovisko Okresného úradu Žiar nad Hronom, odboru starostlivosti o životné prostredie z 28.02.2017. Z listu Okresného úradu Banská Bystrica, odboru starostlivosti o životné prostredie z 23.03.2017 k súladu s požiadavkami uvedenými v § 16 ods. 6 písm. b/ zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) (ďalej len „vodný zákon“) uviedlo, že svoje záväzné stanovisko z 31.03.2016 na základe námietok nemení. K problematike, ku ktorej sa vyjadruje záväzné stanovisko Okresného úradu Banská Bystrica OU-BB-OSZP2-2016/009525-002 z 31.03.2016 zaujalo stanovisko Ministerstvo životného prostredia SR v zmysle § 140b ods. 5 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) listom z 05.06.2017, v ktorom potvrdilo citované záväzné stanovisko Okresného úradu Banská Bystrica.

3. Následne stavebný úrad vydal prvostupňové rozhodnutie, ktorým rozhodol o umiestnení stavby MVE líniová stavba na tam uvedených pozemkoch v kat. území Ž. U. T. v Meste Žiar nad Hronom v r.km 130,137 na rieke Hron, tak ako je uvedené v grafickej prílohe rozhodnutia v rozsahu podľa návrhu na vydanie územného rozhodnutia. Prvostupňové rozhodnutie v ďalšom pokračovaní výrokovej časti upresnilo, že stavba MVE bola umiestnená na pozemkoch, ktoré opätovne špecifikovalo s uvedením r.km. 130,113 v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou. V nasledujúcej časti výroku prvostupňového rozhodnutia stavebný úrad uviedol, že záujmové územie vodného diela sa nachádza v intraviláne katastrálneho územia Mesta Ž. U. T. v r.km 129,400 (začiatok úpravy dna Hrona) až po r.km 132,900 (dosah vzdutia) a v jeho príľahlej aluviálnej nive. V ďalšom pokračovaní výroku tohto rozhodnutia stavebný úrad deklaroval, že predmetom rozhodnutia o umiestnení stavby je vodné dielo Žiar nad Hronom v r.km. 130,137. Stavebný úrad pre umiestnenie stavby a projektovú prípravu určil konkrétne podmienky ako aj podmienky vyplývajúce zo stanovísk vyplývajúce zo stanovísk dotknutých orgánov, osobitné podmienky a všeobecné podmienky. Stanovisko Združenia domových samospráv Bratislava stavebný úrad vyhodnotil ako námietky smerujúce k obsahu záväzných stanovísk, ktoré vydali dotknuté orgány štátnej správy a v konaní o ktorých postupoval podľa ustanovenia § 140b ods. 5 stavebného zákona, na základe ktorého postupu boli tieto stanoviská nadriadenými orgánmi potvrdené. Námietky Združenia Slatinka, OZ Hereditas HH a Klubu slovenských turistov stavebný úrad zamietol. Pripomienky Občianskeho združenia Rieka - Združenie na ochranu vodných tokov stavebný úrad vyhodnotil ako neopodstatnené, resp. ich zamietol a zamietol aj námietky TRIO GROUP, a.s. Bratislava. Námietky podané C. T., M. zobral na vedomie, pričom námietku č. 2 zamietol, avšak námietke č. 1 týkajúcej sa prevádzkových hladín stavby MVE Žiar nad Hronom vo vzťahu k MVE Lutila čiastočne vyhovel. Za nedôvodné považoval námietky Slovenského rybárskeho zväzu RADA Žilina, a preto ich zamietol s výnimkou náhradného neresiska v priestoroch pod haťou, a tiež bolo vyhovené námietkam vo vzťahu k nedokončenej MVE Lutila. Stavebný úrad vyhovel aj miestnej organizácii Slovenského rybárskeho zväzu, ako aj rešpektoval námietku Veolia Utilitis Žiar nad Hronom, a.s. týkajúcu sa zachovania zdroja pitnej vody. Ďalšie námietky Združenia domových samospráv Bratislava považoval za neodôvodnené alebo nedôvodné, a preto ich stavebný úrad zamietol. Napokon zamietol aj námietku URSTA - import, export, s.r.o. Žiar nad Hronom, týkajúcu sa podmáčania pozemku, na ktorom sa nachádza sídlo tejto spoločnosti. Záverom stavebný úrad poukázal na záväzné stanoviská dotknutých orgánov, na splnenie podmienok aktualizácie koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR do roku 2030, ktorý vláda prijala uznesením č. 12/2017 z 11.01.2017, na rozhodnutie Okresného úradu Žiar nad Hronom, odboru starostlivosti o životné prostredie z 03.02.2016 vydané

podľa zákona č. 24/2006 Z.z., na základe ktorého bolo konštatované splnenie podmienok. Ďalej považoval za splnené aj posúdenie vykonané v súlade s rámcovou smernicou o vode a podľa § 16 ods. 6 písm. b/ vodného zákona v záväznom stanovisku Okresného úradu Banská Bystrica, odboru starostlivosti o životné prostredie a tým považoval za splnenú aj podmienku AKHEP č. 3. Na základe uvedeného stavebný úrad posúdil návrh na umiestnenie stavby podľa § 37 stavebného zákona a skonštatoval, že umiestnenie stavby zodpovedá hľadiskám starostlivosti o životné prostredie, že týmto hľadiskám neodporuje ani životné prostredie neohrozuje. Stavebný úrad ďalej uviedol, že návrh posúdil v súlade s § 139 ods. 3 stavebného zákona, podľa ktorého sú líniovými stavbami najmä diaľnice, cesty a miestne komunikácie, pričom súčasťou návrhu stavby je aj cesta v dĺžke 750 m. Ďalej sú líniovými stavbami podzemné a nadzemné vedenia rozvodu elektriny, pričom súčasťou návrhu stavby je aj vedenie výkonu podzemným a nadzemným vedením. Líniovými stavbami v zmysle zákona sú aj vodovodné a kanalizačné rady, ochranné hrádze, plavebné a derivačné kanály, pričom súčasťou návrhu stavby je aj kanalizácia (odvodňovacie potrubie v dĺžkach viac ako 1000 m), budovanie (navýšenie) ochranných hrádzí na oboch brehoch v dĺžke viac ako 500 m, športový priepust pre vodákov - plavebný kanál. Nakoľko majú viaceré stavebné objekty stavby malej vodnej elektrárne charakter, ktorý je definovaný podľa zákona ako stavba líniová, stavebný úrad ju jednoznačne definoval ako líniovú stavbu. Vzhľadom na to, že sa jednalo o líniovú a zvlášť rozsiahlu stavbu s veľkým počtom účastníkov konania stanovil, že oznamovanie sa v tomto konaní bude vykonávať formou verejnej vyhlášky.

4. Žalovaný napadnutým rozhodnutím rozhodol o odvolaní účastníkov konania podanom proti prvostupňovému rozhodnutiu. Odvolanie o vydanie územného rozhodnutia pre umiestnenie líniovej stavby MVE zamietol a prvostupňové rozhodnutie stavebného úradu potvrdil. Žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že po preskúmaní prvostupňového rozhodnutia stavebného úradu zistil, že stavebný úrad postupoval v súlade s § 39 stavebného zákona, keď v územnom rozhodnutí vymedzil územie na navrhovaný účel, určil podmienky, ktorými zabezpečil záujmy spoločnosti v území, vecnú a časovú koordináciu jednotlivých stavieb a iných opatrení v území, predovšetkým starostlivosť o životné prostredie a rozhodol o námietkach účastníkov konania. Skonštatoval, že návrh na vydanie územného rozhodnutia obsahoval všetky náležitosti a potrebné podklady v súlade s § 3 vyhlášky č. 453/2000 Z.z. a bolo tiež predložené právoplatné rozhodnutie zo zisťovacieho konania č. OU-ZH-OSZP-2016/002265 z 03.02.2016 vydané podľa § 29 zákona č. 24/2006 Z.z. a dokumentáciu pre územné rozhodnutie vypracoval projektant s odbornou spôsobilosťou v súlade so stavebným zákonom. Ďalej uviedol, že prvostupňové rozhodnutie je v súlade s § 46 až § 47 správneho poriadku a vysporiadal sa s jednotlivými odvolacími námietkami účastníkov konania. Odvolacie dôvody Slovenského rybárskeho zväzu - Rada Žilina nepovažoval za dôvodné pre zmenu alebo zrušenie prvostupňového rozhodnutia, nakoľko jeho námietky už boli predmetom posúdenia príslušných orgánov štátnej správy na úseku starostlivosti o životné prostredie a projektová dokumentácia stavby bola predmetom zisťovacieho konania, ktorého výsledkom je vydanie právoplatného rozhodnutia. Toto rozhodnutie vzal do úvahy aj príslušný dotknutý orgán v zmysle vodného zákona, ktorého stanovisko bolo potvrdené nadriadeným orgánom - Ministerstvom životného prostredia SR postupom podľa § 140b stavebného zákona. Podmienky stanovené dotknutým orgánom na úseku vodného zákona prevzal aj stavebný úrad do podmienok pre umiestnenie stavby. K námietkam C. T. žalovaný uviedol, že stavebný úrad pri umiestňovaní stavby vychádzal z projektovej dokumentácie, ktorú vypracovala odborne spôsobilá osoba - projektant, ktorý zodpovedá za to, že jeho autorské názory vyjadrené v projektovej dokumentácii sú v súlade s príslušnými zákonmi, normami a predpismi, v ktorých je vyjadrený verejný záujem. Stavebný úrad postačujúcim spôsobom reagoval na námietky, keď v podmienkach pre umiestnenie stavby určil, že v ďalšom stupni projektovej dokumentácie, t.j. v stavebnom konaní je potrebné zohľadniť a skoordinať realizáciu stavby MVE Žiar nad Hronom s existujúcou rozostavanou stavbou MVE Lutila. K námietke posunu umiestnenia stavby vo vzťahu k umiestneniu na príslušnom riečnom kilometri žalovaný uviedol, že nie je možné sa týmto dôvodom zaoberať v dôsledku koncentračnej zásady upravenej v § 42 ods. 5 stavebného zákona, ktorá na túto námietku neumožňuje prihliadať. Napriek tomu konštatoval, že k posunu umiestnenia stavby nedošlo, pretože tak ako bola územným rozhodnutím stavba umiestnená, išlo o umiestnenie vyplývajúce zo staničenia osi obežného kola turbíny. Za neopodstatnené vyhodnotil aj odvolacie dôvody Združenia Slatinka, pretože stavebný úrad v územnom konaní posúdil návrh na vydanie územného rozhodnutia aj z hľadiska starostlivosti o životné prostredie,

pretože územnému konaniu predchádzalo zisťovacie konanie v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. a v tomto konaní uplatnili svoje stanoviská aj dotknuté orgány, mimo iného aj Ministerstvo životného prostredia SR, Okresný úrad Banská Bystrica, ktorý je okresným úradom v sídle kraja a iné orgány. K namietanému stanovisku Okresného úradu Banská Bystrica, odboru starostlivosti o životné prostredie odkázal na potvrdzujúce stanovisko Ministerstva životného prostredia SR. K námietke nesúlady umiestnenia stavby MVE s územnoplánovacou dokumentáciou Mesta Žiar nad Hronom, resp. VÚC BBSK uviedol, že v súlade s § 37 ods. 1 stavebného zákona sú územné plány podkladom rozhodnutia, s ktorým je navrhovaná stavba v súlade a poukázal pritom na časť územný plán Mesta Žiar nad Hronom, podľa ktorého je v oblasti vodných tokov a vodných diel v bode č. 1 uvedené - realizovať VD - MVE Žiar nad Hronom na toku Hron v r.km 130,137, z ktorých dôvodov bola námietka zamietnutá ako nedôvodná. Ako neopodstatnené vyhodnotil žalovaný aj odvolacie dôvody OZ Rieka - Združenie na ochranu vodných tokov. Poukázal na to, že až pred vydaním stavebného povolenia je investor povinný požiadať príslušný správny orgán o vydanie rozhodnutia o trvalom odňatí poľnohospodárskej pôdy s priložením všetkých dokladov v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. a tiež uviedol, že stavebný úrad nemal pochybnosť o tom, že ide o líniovú stavbu v zmysle § 139 ods. 3 písm. e/ stavebného zákona, nakoľko výpočet líniových stavieb v zmysle ustanovenia § 139 ods. 3 stavebného zákona je len demonštratívny vyjadreným slovom „najmä“, teda možno ho podľa povahy veci aj rozšíriť. Ďalej žalovaný dôvodil, že stavba MVE pozostáva zo stavebných objektov ako sú kanalizácia, či protipovodňové opatrenia, čo je naplnením stavebného zákona vo vzťahu k líniovým stavbám. Poukázal tiež na to, že záujmové územie vodného diela sa nachádza v intraviláne katastra Mesta Ž. U. T., v riečnom kilometri 129,625 až po r.km 132,900, preto bolo dôvodné doručovanie písomností v súlade s § 36 ods. 4 stavebného zákona formou verejnej vyhlášky. Odvolacie dôvody OZ Hereditas Hliník nad Hronom, ako aj odvolacie dôvody Klubu slovenských turistov žalovaný vyhodnotil ako neopodstatnené s tým, že poukázal na predchádzajúce vyjadrenia k odvolacím námietkam iných účastníkov konania. Obdobne tak poukázal na vyjadrenia k iným odvolacím námietkam účastníkov konania aj vo vzťahu k námietkam Združenia domových samospráv ohľadom stanoviska podľa § 103 ods. 6 zákona č. 543/2002 Z.z. Skonštatoval, že neopodstatnená bola námietka potreby vyjadrenia príslušného orgánu podľa § 140c ods. 2 stavebného zákona, pretože predmetné stanovisko bolo v územnom konaní predložené len na základe vnesenej námietky voči jeho obsahu, stavebný úrad uplatnil postup podľa § 140b ods. 5 stavebného zákona a nadriadený orgán toto stanovisko potvrdil. Podľa žalovaného z ustanovení zákona nevyplýva, že práve z výroku rozhodnutia má vyplývať, ako bolo rozhodnuté o námietkach účastníka konania, pričom poukázal, že stavebný úrad sa v odôvodnení prvostupňového rozhodnutia dostatočným spôsobom vysporiadal s námietkami účastníkov konania a tiež, že je úplne zrejme, že tieto námietky zamietol.

5. V napadnutom rozsudku správny súd ďalej uviedol, že výrok rozhodnutia orgánu verejnej správy vydaného v správnom konaní musí byť formulovaný tak, aby nespôsobil žiadne pochybnosti o jeho obsahu, bol určitý a zrozumiteľný, bez potreby dodatočného výkladu, prípadne korekcií alebo doplnkov. Správny súd považoval za potrebné dať za pravdu námietke žalobcov 2 až 5, pretože výrok rozhodnutia o umiestnení stavby bol podľa neho ako celok nezrozumiteľný, nakoľko z neho nebolo možné dospieť k jednoznačnému záveru o umiestnení stavby MVE Žiar nad Hronom (jej jednotlivých stavebných objektov a prevádzkových súborov) v území. Z rovnakého dôvodu bolo podľa správneho súdu zmätočné aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Podľa § 39 ods. 1 a § 39a ods. 1 stavebného zákona rozhodnutím o umiestnení stavby stavebný úrad vymedzí územie na navrhovaný účel, určí stavebný pozemok a umiestni stavbu na ňom, pričom umiestnenie stavby sa vyznačí v grafickej prílohe územného rozhodnutia. Rozhodnutie o umiestnení stavby podľa § 4 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 453/2000 Z.z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona obsahuje druhy a parcelné čísla pozemkov podľa katastra nehnuteľností, na ktorých sa predmet územného rozhodnutia umiestňuje. Pokiaľ bola MVE Žiar nad Hronom umiestnená ako líniová stavba (ak ide o prípady uvedené v § 36 ods. 4 zákona), postačoval opis územia. Z označenej právnej úpravy tak vyplynul záver, že ak ide o určenie stavebných pozemkov, na ktorých má byť umiestnená líniová stavba, tieto pozemky sa určujú opisne. Umiestnenie stavby MVE Žiar nad Hronom bolo, vzhľadom na obsah výroku prvostupňového rozhodnutia, nezrozumiteľné, pretože rozhodnutie neobsahovalo taký opis územia, ktorým by bez pochybností o tom, kde sa predmet územného konania (MVE Žiar nad Hronom) umiestňuje, toto konkrétne územie na navrhovaný účel vymedzilo. Opis územia kde sa líniová stavba umiestnila musí byť

vymedzený jednoznačnou a zrozumiteľnou formuláciou, obsahom ktorej je informácia o určení stavebných pozemkov, na ktorých bola stavba umiestnená (§ 39a ods. 1 stavebného zákona). Stavebný pozemok alebo pozemky sa pri líniovej stavbe určujú opisne, tzn. bez uvedenia ich druhov a parcelných čísel, avšak za pomoci grafickej prílohy územného rozhodnutia, kde sa umiestnenie stavby vyznačí. Z účelu umiestnenia stavby, z ktorého má byť nepochybné kde bola stavba umiestnená, vyplynulo, že prípadný nedostatok identifikačných prostriedkov v území, prostredníctvom ktorých by bolo možné umiestnenie líniovej stavby opisom bezpečne ohraničiť, je potrebné odstrániť práve vyznačením umiestnenia stavby v grafickej prílohe, ktorá je obligatórnou prílohou rozhodnutia o umiestnení stavby (§ 39a ods. 1 stavebného zákona veta druhá). V administratívnom spise stavebného úradu (č.l. 11/5) sa nachádzal výkres „Situácia širších vzťahov“, o ktorého oznámení (vyvesení, resp. zverejnení) spolu s prvostupňovým rozhodnutím (č.l. 22) nie je v spise žiadna zmienka, a ktoré neobsahuje žiadne údaje o stavebných pozemkoch, riečne kilometre vyznačuje len za každých 100 metrov ani inak nespresňuje výrok o umiestnení stavby. Vnútorňý rozpor výroku rozhodnutia o umiestnení stavby ohľadom riečeho kilometra a tiež nedostatok opisu územia, na ktorom bola MVE Žiar nad Hronom umiestnená, tak nebol odstránený grafickou prílohou, ani vymedzením záujmového územia vodnej stavby, ktoré z povahy veci nemožno stotožňovať so stavebnými pozemkami, na ktorých sa stavba umiestnila.

6. Určenie riečeho kilometra, na ktorom sa stavba MVE Žiar nad Hronom umiestnila (pokiaľ by aj bol jednoznačne a bez dôvodných pochybností určený), vzhľadom na charakter stavby pozostávajúcej z niekoľkých stavebných objektov (Skupiny 1 až 4) a prevádzkových súborov stavby (PS 01.1, 01.2 a 02.01) MVE situovaných na ploche niekoľkých desiatok až stoviek metrov, taktiež nemožno podľa správneho súdu považovať za opis územia, kde má byť stavba umiestnená. Územný plán mesta Žiar nad Hronom v záväznej časti bod 4/ Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia, konkrétne v bode 4,2 (V oblasti vodných tokov a vodných diel) ods. 1. stanovil, že: „Realizovať VD - MVE Žiar nad Hronom na toku Hron v rkm 130,137“, pričom bližšie nevydelil spôsob umiestnenia stavby. Preto bolo úlohou stavebného úradu v územnom konaní a v rozhodnutí o umiestnení stavby na základe záväznej regulatívy vyplývajúcej z platnej územnoplánovacej dokumentácie, spôsobom neodporujúcim platnému územnému plánu a zákonu, vymedziť príslušné územie a vhodným spôsobom v ňom umiestniť stavbu. Z obsahu prvostupňového rozhodnutia ale aj z úkonov prvostupňového konania nebolo možné podľa správneho súdu zistiť, aký stavebný objekt Skupiny 1 až 4 alebo prevádzkový súbor stavby MVE Žiar nad Hronom (posúdený ako líniová stavba) a akým spôsobom mal byť umiestnený v r.km. 130,137 alebo r.km. 130,113 na rieke Hron, v k.ú. Ž. U. T., a v akých r.km. boli umiestnené ďalšie stavebné objekty, pričom jednoznačné umiestnenie stavby nebolo zrejmé ani pre absenciu dostatočne konkrétneho opisu územia. O určení bodu staničenia obežného kolesa osi turbíny v niektorom z uvedených r.km., na čo sa žalovaný vo svojich vyjadreniach odvolával, v územnom rozhodnutí zmienka nie je. Preto bolo toto rozhodnutie vo výroku o umiestnení stavby nezrozumiteľné a tým v tejto časti (nie ako celok) nepreskúmateľné, čo však podľa krajského súdu nebránilo jeho preskúmateľnosti v rozsahu ďalších žalobných bodov. Vzhľadom na to, že vada nezrozumiteľnosti nebola odstránená ani v odvolacom konaní, kde žalovaný bez ďalšieho prevzal len tú časť prvostupňového rozhodnutia, ktorá bez bližšej identifikácie spôsobu umiestnila stavbu MVE Žiar nad Hronom na rieke Hron v r.km. 130,137, nezákonnosťou trpelo aj napadnuté rozhodnutie.

7. Krajský súd ďalej dôvodil, že určenie umiestnenia stavby je účelom konštitutívneho rozhodnutia o umiestnení stavby, ktoré situáciu plánovanej stavby autoritatívne určuje na základe projektovej dokumentácie. Konečné umiestnenie stavby teda nie je výsledkom projektovej dokumentácie, ktorú stavebný úrad len overuje postupom podľa § 37 ods. 1 až 4 stavebného zákona. Projektová dokumentácia nemá účinky individuálneho správneho aktu (rozhodnutia), iba prostredníctvom ktorého možno právne záväzným spôsobom rozhodnúť o umiestnení stavby. Pokiaľ je zrejmé, že účelom rozhodnutia o umiestnení stavby je určiť kde má byť táto stavba umiestnená (v zmysle - následne zhotovená alebo postavená), nemožno pochybovať o tom, že esenciálnou náležitosťou tohto rozhodnutia je jednoznačne určitým alebo určiteľným a hlavne zrozumiteľným spôsobom definovať polohu budúcej stavby v konkrétnom území, bez potreby ďalších projektových alebo iných technických podkladov zo strany stavebníka alebo iných osôb (s výnimkou nevyhnutných geodetických úkonov). Dôležité je to najmä z toho dôvodu, že o umiestnení stavby sa má konečným a záväzným spôsobom v celom rozsahu

rozhodnúť v územnom konaní, pretože v stavebnom konaní, ktoré sa zaoberá najmä stavebno-technickými aspektmi stavby, sa táto otázka už nerieši. Tento záver nepochybne vyplýva aj z ust. § 62 ods. 4 stavebného zákona, podľa ktorého, ak by sa uskutočnením alebo užívaním stavby mohli ohroziť verejné záujmy chránené týmto zákonom a osobitnými predpismi alebo neprímerane obmedziť či ohroziť práva a oprávnené záujmy účastníkov vo väčšom rozsahu, než sa počítalo v územnom rozhodnutí, stavebný úrad žiadosť o stavebné povolenie zamietne. Z uvedeného vyplýva aj nedôvodnosť námietky, resp. názoru ďalšieho účastníka - Hydro Compny, s.r.o., že môže ísť o prípadné posunutie umiestnenia stavby na rieke Hron o 24 metrov, ktoré je vzhľadom na dosah vzdutia vodnej hladiny rieky bezvýznamné.

8. V súvislosti s konštatovaním žalovaného k odvolacej námietke posunu umiestnenia stavby MVE Žiar nad Hronom vo vzťahu k umiestneniu na príslušnom riečnom kilometri, že nie je možné sa týmto dôvodom zaoberať v dôsledku koncentračnej zásady upravenej v § 42 ods. 5 stavebného zákona, ktorá na túto námietku neumožňuje prihliadať, správny súd považoval za dôvodnú námietku žalobcu 1, že koncentračná zásada sa môže vzťahovať len na skutočnosti, ktoré mohli byť účastníkom konania zrejme už pred vydaním rozhodnutia, avšak v danom prípade sa o zmene riečneho kilometra dozvedeli až z rozhodnutia o umiestnení stavby, pretože dovtedy bol na dokumentoch uvádzaný iba riečny kilometer 130,113. Nie je možné, aby zákonné obmedzenia vyplývajúce z uplatňovanej zásady koncentrácie územného konania (§ 36 ods. 2 a § 42 ods. 5 stavebného zákona) dopadali na účastníka územného konania, ktorý namieta vady, o ktorých sa nemohol dozvedieť pred vydaním rozhodnutia, ktorého zákonnosť v odvolacom konaní namieta. Žalovaným prezentovaný neprímerane zužujúci výklad podľa krajského súdu nebol v súlade s účelom a významom koncentračnej zásady územného konania, pretože obral účastníkov konania o možnosť účinne sa brániť pred účinkami územného rozhodnutia, ktoré považovali za nezákonné práve v dôsledku väd, o ktorých sa mohli dozvedieť až po jeho oznámení. Právne posúdenie uplatňovania koncentračnej zásady v územnom konaní (v štádiu odvolania) tak bolo zjavne nesprávne.

9. K námietkam žalobcu 1 ako aj žalobcov 2 až 5 (spolu ďalej len „žalobcovia“) spočívajúcim v tom, že rozhodnutie o umiestnení stavby MVE Žiar nad Hronom neobsahuje výpočet všetkých pozemkov, na ktorých má byť postavená, resp. ktoré budú stavbou dotknuté, na základe čoho bol nedostatočne zistený skutkový stav, resp. že stavba bola umiestnená do iného územia ako bolo navrhované, je považoval správny súd za potrebné uviesť, že tento namietaný nedostatok obsahu územného rozhodnutia, resp. nedostatok riadne zisteného skutkového stavu veci v konaní, ktoré mu predchádzalo, nespôsobil nezákonnosť prvostupňového rozhodnutia. K inému záveru nebolo možné podľa krajského súdu dospieť, vzhľadom na predchádzajúce časti napadnutého rozsudku zaoberajúce sa tým, že stavba MVE Žiar nad Hronom bola stavebným úradom posúdená ako líniová stavba, pri umiestnení ktorej nie je potrebné v územnom rozhodnutí uviesť čísla a druhy všetkých pozemkov, na ktorých sa umiestňuje. Odhliadnuc od toho platí, že pokiaľ z rozhodnutia o umiestnení stavby plynie, že stavba sa umiestnila na konkrétnych pozemkoch, bude môcť byť reálne umiestnená, resp. postavená len na tých pozemkoch, ktoré sú v jeho výroku uvedené a na žiadnych iných. Pokiaľ by rozsah stavebných pozemkov, s ktorými počítalo územné konanie a rozhodnutie bol v rámci ďalšej etapy, ktorou je stavebné konanie (o vydanie stavebného povolenia stavby) prekročený, bol by to dôvod na zamietnutie žiadosti o stavebné povolenie podľa § 62 ods. 4 stavebného zákona. Správne konanie o vydanie územného rozhodnutia o umiestnení stavby sa riadi dispozičnou zásadou, tzn. stavebný úrad mohol vydať a vydal rozhodnutie len v intenciách žiadosti navrhovateľa Hydro Company, s.r.o., ktorej obsahom a rozsahom vrátane jej príloh, jednou z ktorých bol aj zoznam pozemkov dotknutých stavbou, bol viazaný. Rozsah žiadosti, ktorý bol obmedzený na takto vymedzený okruh pozemkov nebol stavebný úrad oprávnený svojvoľne meniť. Pokiaľ sa teda žalobcovia domnievali, že na účely umiestnenia stavby MVE Žiar nad Hronom bolo potrebné (opisne) určiť aj ďalšie pozemky, budú mať možnosť namietať to v konaní o vydanie stavebného povolenia stavby MVE Žiar nad Hronom, pokiaľ k jeho začatiu na základe ďalšieho postupu konajúcich orgánov, resp. navrhovateľa dôjde.

10. K námietke žalobcov o nedostatku vlastníckeho práva k stavebným pozemkom, resp. nedostatku súhlasu ich vlastníkov so stavbou MVE Žiar nad Hronom na týchto pozemkoch v súvislosti s porušením

§ 38 stavebného zákona, správny súd konštatoval, že k takejto námietke žalobcovia neboli v rámci preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia aktívne procesne legitimovaní s poukazom na § 2 ods. 1, ods. 2 SSP, pretože neosvedčili porušenie alebo priame dotknutie na ich právach alebo právom chránených záujmoch, naopak dôvodili aj s poukázaním na ústavnoprávnu ako aj zákonnú ochranu vlastníckeho práva vlastníkov pozemkov, ktorí sú osobami odlišnými od žalobcov. Opak z podaných správnych žalôb žalobcov nevyplýva. Vzhľadom na uvedené správny súd opodstatnenosť tejto námietky v danom konaní nemohol posudzovať.

11. Správny súd tiež uviedol, že nebol oprávnený posudzovať ani namietanú nezákonnosť postupu v rámci zisťovacieho konania podľa zákona č. 24/2006 Z.z. a rozhodnutia Okresného úradu Žiar nad Hronom, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-ZH-OSZP-2016/002265 z 03.02.2016, pretože označené rozhodnutie a postupu predchádzajúci jeho vydaniu, žalobcovia nepožadovali samostatne preskúmať v zmysle podaných správnych žalôb. Súd môže v správnom súdnictve čiastočne postupovať mimo zásady ultra petitem len vo výnimočných prípadoch (napr. pri žalobe v sociálnych veciach alebo v oblasti správneho trestania za stanovených podmienok), avšak vo vzťahu k predmetu súdneho prieskumu je to úplne vylúčené. Aj v prípade, ak by toto rozhodnutie bolo v žalobe označené ako požadovaný predmet prieskumu, nemohol by ho správny súd preskúmať pre márne uplynutie zákonnej dvojmesačnej lehoty od jeho oznámenia, resp. nadobudnutia právoplatnosti (ktorá je vyznačená dňom 01.03.2016) podľa § 181 ods. 1, 3 SSP. Do úvahy neprípadal ani prieskum zákonnosti označeného rozhodnutia v rámci postupu podľa § 27 ods. 1 SSP, jednak opätovne v dôsledku nepodania takého návrhu žalobcom (súd nie je oprávnený na tento postup bez návrhu žalobcu), ktorý by však ani nemohol byť účinne podaný, pretože toto rozhodnutie bolo spôsobilé na samostatný prieskum správnym súdom podľa § 6 ods. 2 písm. a/ SSP, čo je podľa zákona v rámci tohto postupu neprípustné. Správny súd preto rovnako ako stavebný úrad a žalovaný bol povinný rešpektovať účinky právoplatného rozhodnutia zo zisťovacieho konania bez ohľadu na to, že jemu predchádzajúce obdobné rozhodnutie bolo súdom pre nezákonnosť zrušené a bez prihliadnutia na všetky ďalšie námietky smerujúce proti nemu alebo proti jeho akceptácii v územnom konaní. Pokiaľ teda z označeného rozhodnutia so zisťovacieho konania jednoznačne vyplýva, že navrhovaná činnosť „MVE Žiar nad Hronom“ sa nebude posudzovať, tento záver platí v celom rozsahu aj v tom zmysle, že neboli zistené také vplyvy, ktoré by si to vyžadovali, čím aj v negatívnom zmysle vyjadril konajúci orgán autoritatívny záver ohľadom posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Námietky spočívajúce v nedostatočnom posúdení vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie v dôsledku, že proces posudzovania vplyvov (EIA) sa vôbec neuskutočnil (uskutočnilo sa „len“ zisťovacie konanie), sú preto v rozpore s účelom právnej úpravy zákona č. 24/2006 Z.z., ktorej úlohou nie je „donekonečna“ skúmať otázku, ktorá bola právoplatne vyriešená, a to, či je potrebné vplyv na životné prostredie posudzovať alebo takáto potreba nie je. Pokiaľ sa rozhodlo, že takáto potreba vzhľadom na okolnosti nie je, aj takýto záver nevyhnutne musel zahŕňať posúdenie vplyvov na životné prostredie v miere umožňujúcej jeho prijatie, ktorý súčasne uzatvoril túto otázku v tom zmysle, že posudzovanie v celom rozsahu nie je potrebné. Podľa § 65e zákona č. 24/2006 Z.z. zisťovacie konania a konania o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny začaté a právoplatne neukončené pred 1. januárom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. decembra 2016. Ak uvedené platí pre neskončené zisťovacie konania z podstaty veci možno rovnako akceptovať rozhodnutia už vydané podľa predpisov platných do 31.12.2016, ako tomu bolo aj v danom prípade. Opak z príslušných intertemporálnych noriem zákona č. 24/2006 Z.z. nevyplýva a v súlade so zásadou retroaktivity ani vyplývať nemôže. Preto nemôže mať právnu relevanciu ani námietka žalobcov 2 až 5, že MVE s parametrami ako MVE Žiar nad Hronom od 01.01.2017 musí byť povinne posúdená v komplexnom procese EIA. Z námietky, že právna úprava zákona EIA účinná do 31.12.2014 (za účinnosti ktorej bolo zisťovacie konanie začaté a v súlade s § 65d ods. 4 zákona č. 24/2006 Z.z. sa malo podľa nej aj dokončiť) ustanovila, že zisťovacie konanie prebiehalo mimo režimu správneho poriadku, na základe čoho neboli výstupy zákona EIA pre následný povoľovací proces záväzné, nemožno abstrahovať zrozumiteľný právny záver, ktorý by bol spôsobilým podkladom na prieskum napadnutého rozhodnutia. V rozpore s obsahom prvostupňového rozhodnutia bola aj námietka, že stavebný úrad podľa § 39 ods. 2 stavebného zákona v územnom rozhodnutí o umiestnení stavby, vo vzťahu ku ktorému sa uskutočnilo zisťovacie konanie podľa osobitného predpisu (zákon č. 24/2006 Z.z.) neuviedol informácie o rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní. Rozhodnutie o umiestnení stavby takéto informácie obsahuje

na str. 50. Napokon nebola dôvodná ani námietka ďalšieho účastníka - OZ Hron pre slobodné rieky, spočívajúca v poukázaní na prehliadnutú existenciu skôr vydaného právoplatného rozhodnutia z roku 1995, z ktorého vyplýva, že obdobný projekt MVE mal byť posudzovaný ohľadom jeho vplyvov na životné prostredie, a ktoré vydaniu nového rozhodnutia zo zisťovacieho konania bránilo. Prekážka rozhodnutej veci (*res iudicatae*) nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Ten istý predmet konania je daný, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený predmetom konania vyplýva z rovnakých skutkových okolností veci, čo v danom prípade splnené nebolo, pretože sa posudzoval iný zámer (iná projektová dokumentácia), predložený inými osobami a nepochybne za zmenených okolností životného prostredia (nie je potrebné dokazovať skutočnosť, že od oku 1995 stav životného prostredia na uvedenom úseku nemôže byť totožný) a dokonca išlo o posúdenie podľa iného zákona (v roku 1995 bol účinný zákon č. 127/1994 Z.z.).

12. K námietke žalobcov, že návrh nebol dostatočne preskúmaný z pohľadu starostlivosti o životné prostredie, že rozhodnutie zo zisťovacieho konania a záväzná stanoviská dotknutých orgánov ochrany prírody nestačia na posúdenie vplyvov stavby MVE Žiar nad Hronom a že posúdením vplyvov sa mal zaoberať aj stavebný úrad správny súd uviedol, že taká námietka bola v tomto konkrétnom prípade nekonkrétna, pretože zo žalôb nevyplývalo aký konkrétny negatívny vplyv na životné prostredie, resp. na ochranu prírody a krajiny nebol v danom prípade posúdený alebo bol posúdený nedostatočne a z akých dôvodov. Žalobca 1 síce namietal, že žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav aj čo sa týka opatrení ohľadne starostlivosti o životné prostredie, avšak bez bližšej konkretizácie. Žalobcovia 2 až 5 túto námietku rozviedli v bode III. 1.2 správnej žaloby (str. 9 až 13), kde s odkazom na povinnosti vyplývajúce stavebnému úradu z ust. § 37 ods. 2 a § 39 ods. 1 stavebného zákona poukázali na tam vymenované dopady MVE na životné prostredie, ktoré namietali vo svojich podaniach v územnom konaní, tiež poukázali na reakciu stavebného úradu v prvostupňovom rozhodnutí, ktorý mal za to, že tieto pripomienky boli riešené v postupe podľa zákona č. 24/2006 Z.z., čo považovali za neakceptovateľné, pretože proces EIA sa vôbec neuskutočnil. Námietka absencie „komplexného zistenia“ predpokladaných vplyvov na životné prostredie v procese EIA vzhľadom na obsah predchádzajúceho bodu napadnutého rozsudku dôvodná nebola. V ďalšom bola formulovaná žalobcami tak, že predstavuje len všeobecný nesúhlas s postupom a rozhodnutím stavebného úradu a žalovaného, bez odôvodnenia jej opodstatnenosti, a teda bez identifikácie a zdôvodnenia právnych alebo skutkových záverov žalovaného, v ktorých sa mýlil a tiež bez vlastných právnych argumentov a skutkových tvrdení žalobcov podložených dôkazmi alebo inými podkladmi, na základe ktorých by mohol správny súd dospieť k odlišným záverom ako žalovaný v napadnutom rozhodnutí. Všeobecná námietka nestačí a nestačí ani odkaz na predchádzajúce podania, alebo úkony žalobcov v územnom konaní, pretože správny súd je viazaný len žalobnými dôvodmi, resp. žalobnými bodmi obsiahnutými v správnej žalobe. Pre úplnosť je však potrebné doplniť, že žalovaný sa mýli, pokiaľ povinnosť posúdiť návrh na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby v územnom konaní predovšetkým z hľadiska starostlivosti o životné prostredie podľa § 37 ods. 1 až 4 stavebného zákona a následnú povinnosť určiť podľa § 39 ods. 1, § 39a ods. 2 písm. a/ stavebného zákona podmienky ich zabezpečenia, spája výlučne s posúdením podkladov na základe stanovísk dotknutých orgánov (§ 37 ods. 3, § 39a ods. 2 písm. d/ stavebného zákona). Ak tieto vopred zabezpečené stanoviská nereagujú na všetky otázky, ktorých potreba riešiť v priebehu územného konania vyvstane (napríklad na základe odôvodnených námietok alebo vyjadrení účastníkov konania alebo zainteresovanej verejnosti), na ich zákonné zodpovedanie stavebný úrad v týchto stanoviskách nemá oporu pričom nejde o postup podľa § 140b ods. 5, 6 stavebného zákona. Z toho vyplýva, že je to práve stavebný úrad, ktorý musí takéto situácie posúdiť, pričom spôsob, akým to zabezpečí, je na ňom. Uvedená nedostatočná konkrétnosť sa obdobne týka niektorých ďalších námietok žalobcu 1, napríklad, že žalovaný sa nevysporiadal s námietkami vôbec, resp. v celom rozsahu, že nespĺňa požiadavky podľa § 39, § 39a stavebného zákona, § 3, § 4 ods. 2, § 32 až § 34, § 46 a § 47 správneho poriadku, čl. 2 ods. 2, čl. 20, čl. 44 a 45 Ústavy SR (na str. 3 až 5, ale aj na str. 13 až 15 žaloby), nakoľko z takto formulovaných námietok nemožno zistiť, aký mali mať tieto vytykané nedostatky konkrétny vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Takto uplatnené žalobné dôvody preto neumožňovali súdny prieskum zákonnosti, pretože žalobné námietky sú nekonkrétne a všeobecné.

13. Z argumentácie správneho súdu ďalej vyplynulo, že podstatou správneho súdnictva je ochrana práv a oprávnených záujmov fyzických a právnických osôb pred ich narušením či poškodením nezákonnosťou rozhodnutí a postupov správnych orgánov. Každý, kto sa cíti poškodený na svojich právach, môže tak podaním žaloby vyvolať súdne konanie, kde orgán verejnej správy už nebude mať nadriadené a autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania, predmetom ktorého je spor o zákonnosť jeho postupu alebo rozhodnutia, s rovnakými právami, aké má v konaní žalobca. Súdny prieskum zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy je ovládaný dispozičnou zásadou. Rozsah súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy je daný žalobnými dôvodmi nezákonnosti. Správny súd nie je oprávnený dôvody nezákonnosti v žalobe neuvedené dopĺňať podľa zistení z administratívneho spisu, ani všeobecne uplatnené dôvody konkretizovať na daný prípad. Úlohou správneho súdu pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutí, opatrení, iných zásahov alebo nečinnosti orgánov verejnej správy je v medziach rozsahu a dôvodov podanej správnej žaloby (§ 134 ods. 1 SSP) posudzovať, či orgán verejnej správy vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia alebo uplatnenie iného správneho aktu alebo postupu, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie alebo opatrenie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Pri rozhodnutí, ktoré orgán verejnej správy vydal na základe zákonom povolenej správnej úvahy, správny súd preskúmava iba, či také rozhodnutie nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahrádzať činnosť orgánov verejnej správy, ale preskúmať zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, teda posúdiť, či orgány verejnej správy splnili povinnosti stanovené zákonom (napr. R 60/2000).

14. Žalobca 1 podľa správneho súdu dôvodne namietal, že žalovaný sa nedostatočne, resp. nesprávne vysporiadal s námietskou negatívneho vplyvu MVE Žiar nad Hronom na už dostavanú MVE Lutila, konkrétne vo vzťahu k jej prevádzkovej hladine a nedostatočne zistil skutkový stav ohľadom koordinácie stavieb oboch MVE v stavebnom povolení MVE Žiar nad Hronom, resp. v manipulačných poriadkoch MVE. Žalobca 1 tvrdil negatívne vplyvy plánovanej MVE Žiar nad Hronom už v rámci ústneho pojednávania, kde mimo svojho vyjadrenia obsahujúceho tvrdenia ohľadom negatívneho vplyvu MVE Žiar nad Hronom na MVE Lutila a iných početných príloh predložil aj list B. W. a B. K. R. (odborne spôsobilý inžinier a architekt) z 20.01.1998 označený ako „MVE Lutila, upresnenie údajov“, z ktorého vyplynuli údaje týkajúce sa kót výšok hladiny vzdutia vody. K odvolaniu proti prvostupňovému rozhodnutiu žalobca 1 na podporu svojej argumentácie k negatívnemu vplyvu vzdutia hladiny MVE Žiar nad Hronom na prevádzku MVE Lutila predložil list projektanta B. W. z 13.09.2017 označený ako „Vyjadrenie k prevádzkovej hladine MVE Lutila“, z ktorého v nadväznosti na list z 20.01.1998 vyplynuli závažné závery spočívajúce v konštatovaní projektanta, že prevádzková hladina MVE Lutila bola stanovená v rámci projektu stavby a stavebného povolenia, že pri povoľovaní stavby do užívania sa prevádzkové hladiny už nestanovujú, nakoľko vyplývajú zo stavebného povolenia, resp. jeho príloh, že výškové parametre hladín MVE Lutila, ktoré uviedol, sú nemenné, že MVE Lutila je vybudovaná, že sa musia natrvalo zmeniť parametre hornej vzdutej hladiny pripravovanej MVE Žiar nad Hronom, že v prípade prevádzky MVE Žiar nad Hronom iba na krátky čas na kóte hornej hladiny 245,50 m.n.m., budú spodné časti vývaru a strojovne MVE Lutila zanášané sedimentmi a bahnom, že negatívne dôsledky na MVE Lutila bude mať v zimnom období aj zamrzajúca vzduťá horná vodná hladina MVE Žiar nad Hronom spôsobená znížením rýchlosti prúdenia vody. V závere vyjadrenia konštatoval, že ak dôjde k postaveniu MVE Žiar nad Hronom s parametrami, aké sú uvedené v žiadosti o vydanie územného rozhodnutia, tak stavba MVE Lutila nebude môcť slúžiť účelu, ktorý má napĺňať. Z uvedeného bolo zrejmé, že nebol dôvod neprihliadať na tieto námietky s odkazom na § 36 ods. 2 a § 42 ods. 5 stavebného zákona pre zákonné obmedzenia v dôsledku uplatňovanej zásady koncentrácie územného konania, čím sa bránil žalovaný. Naopak, k včas uplatneným odôvodneným námietkam bolo potrebné zaujať zrozumiteľné vecné stanovisko o dôvodoch ich neakceptovania v celom rozsahu alebo ich akceptovať, a v takom prípade primerane procesne reagovať. Stavebný úrad ako aj žalovaný v tejto súvislosti nenáležite (bez ďalšieho) reagovali odkázaním na projektovú dokumentáciu stavby MVE Žiar nad Hronom. Žalovaný argumentoval aj nepredložením dôkazov (čo je v rozpore so obsahom spisu -

prílohy k vyjadreniu v rámci ústneho konania a k odvolaniu), nedokončenosťou výstavby MVE Lutila, resp. jej neodbornou výstavbou a nedodržaním termínov (s odkazom na ohliadku, resp. štátny stavebný dohľad, o ktorých v spise nie je zmienka), bez odôvodnenia relevancie týchto záverov. Stavebný úrad v územnom konaní tak bez bližšieho odôvodnenia prijal závery projektanta MVE Žiar nad Hronom (ako odborne spôsobilý osoby, ktorý zodpovedá za to, že jeho autorské názory vyjadrené v projektovej dokumentácii sú v súlade s príslušnými zákonmi, normami a predpismi, v ktorých je vyjadrený verejný záujem) o tom, že jej prevádzka podľa projektovaných technických parametrov nebude negatívne ovplyvňovať MVE Lutila, pričom zo žiadneho zákonného ustanovenia nie je možné vyvodiť, že projekt a stanovisko projektanta umiestňovanej stavby sú pre všetkých účastníkov konania, dokonca aj pre stavebný úrad záväzné, alebo majú vlastnosti záväzného stanoviska podľa § 140b stavebného zákona, ktoré stavebný úrad musí akceptovať a na ktoré musí bez ohľadu na iné stanoviská prihliadať. Tým, že stavebný úrad sa v tejto otázke jednostranne sústredil len na hodnotenie podkladov predložených navrhovateľom (Hydro Company, s.r.o.) nezistil, skutočný stav veci v rozsahu dostatočnom na vydanie územného rozhodnutia, pretože nezohľadnil predostreté odborné podklady a námietky ďalších účastníkov konania (najmä žalobcu 1) a to nielen stanoviská odborne spôsobilých osôb, ale aj ďalšie podklady, ku ktorým sa nijako nevyjadril. V ďalšom konaní bude preto potrebné stavebným úradom zohľadniť všetky včas predložené stanoviská, námietky a podklady predložené účastníkmi konania, prípadne vykonať nimi navrhnuté dôkazy (ak vykonané nebudú ich nevykonanie zdôvodniť) a na základe takto zisteného skutočného stavu veci rozhodnúť o návrhu na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby MVE Žiar nad Hronom, s dostatočným a zrozumiteľným odôvodnením územného rozhodnutia.

15. V osobitných podmienkach (bod 4.1. prvostupňového rozhodnutia), bez toho, aby sa stavebný úrad čo i len vecne vyjadril k odôvodneným námietkam žalobcu 1, ktoré boli podložené taktiež závermi odborne spôsobilý osoby navyše vo vecnej rovine nezlučiteľnými so závermi projektanta MVE Žiar nad Hronom, určil, že v ďalšom stupni projektovej dokumentácie, t.j. v stavebnom konaní je potrebné zohľadniť a skoordinať realizáciu stavby MVE Žiar nad Hronom s existujúcou rozostavanou stavbou MVE Lutila (stanovením prevádzkových hladín oboch MVE v manipulačných poriadkoch). Takýto postup stavebného úradu bol nesprávny, pretože neriešil vzniknutý rozpor v názoroch oprávnených odborne spôsobilých osôb v zásadnej otázke, či je možné následne koordinovať prevádzky oboch MVE. Jeho postup tak bol v nesúlade so zásadou rovnosti procesných práv a povinností všetkých účastníkov správneho konania v nadväznosti na ich rovnaké právo a povinnosť navrhovať dôkazy, ktoré hodnotí podľa svojej úvahy správny orgán (§ 4 ods. 1, § 33 a § 34 správneho poriadku), s požiadavkou na riadnom zistení skutočného stavu veci (§ 3 ods. 5, § 32 ods. 1, § 46 správneho poriadku) a bez vyrovnania sa s námietkami žalobcu 1 (§ 46, § 47 ods. 3 správneho poriadku). Žalovaný bol podľa § 59 ods. 1, § 60a správneho poriadku povinný nielen dostatočným spôsobom sa vysporiadať s odvolacími dôvodmi účastníkov konania a odstrániť zistené vady prvostupňového konania (viď. predchádzajúce body tohto rozsudku), čo žalovaný neurobil, ale tiež bol rovnako ako stavebný úrad povinný uviesť, ktoré skutočnosti boli podkladom na napadnuté rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov na základe ktorých rozhodoval. Na zvládnutie týchto úloh nestačí odkaz na projektovú dokumentáciu stavby hoci aj spracovanú odborne spôsobilou osobou, ktorá však nie je orgánom verejnej správy povinným konať v súlade s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR (Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon) a povinným zabezpečovať verejné záujmy chránené stavebným zákonom (§ 37 až § 39, § 39a, § 126 stavebného zákona), a iným zákonmi (napr. vodný zákon), ako aj chrániť práva fyzických a právnických osôb a postupovať v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia a uplatniť svoje návrhy, a použiť na to najvhodnejšie prostriedky a postupy (§ 3 ods. 1, 2, 4, 5, § 46 správneho poriadku). Napriek tomu, že oprávnená osoba má určitú všeobecnú povinnosť chrániť verejné záujmy, orgánmi verejnej správy (správnymi orgánmi) boli stavebný úrad a žalovaný, iba ktorí boli oprávnení a povinní právne záväzným spôsobom regulovať právne vzťahy subjektov územného konania tak, aby boli zachované všetky uvedené práva a právom chránené záujmy. Pokiaľ stavebný úrad a žalovaný neposkytli právnu ochranu žalobcovi 1, ktorý riadne a včas od stavebného úradu požadoval ochranu svojich práv vzťahujúcich sa k vlastníctvu MVE Lutila, ktorej budúca prevádzka má byť podľa jeho tvrdení stavbou MVE Žiar nad Hronom ohrozená alebo poškodená, pretože na jeho návrhy,

vyjadrenia a podklady spôsobom zodpovedajúcim ich obsahu a povahe nereagovali, svoj postup a rozhodnutia zaťažili nezákonnosťou (§ 3 ods. 1, 2, 4, 5, § 32, § 33, § 34, § 46, § 47 ods. 1, 3 správneho poriadku). Žalovaný sa vo vyjadrení k žalobe bránil tým, že stavebný úrad nebol oprávnený zasahovať do projekčnej činnosti a nariaďovať iné projekčné riešenia ako boli navrhnuté projektantom, pretože by išlo o neoprávnený zásah do projekčnej činnosti projektanta. Takýto postup nikto nežiadal. Z ust. § 37 ods. 2 stavebného zákona však zreteľne vyplýva, že stavebný úrad posúdi návrh na vydanie územného rozhodnutia z viacerých hľadísk ochrany verejných záujmov, so všeobecnými technickými požiadavkami na výstavbu, ako aj v súvislosti s ochranou práv fyzických a právnických osôb, ktorých práva by mohli byť stavbou poškodené alebo nepriaznivo dotknuté (§ 3 ods. 1 správneho poriadku). Pokiaľ zistí, že návrh a projektové dokumentácia nie sú v súlade s uvedenými zákonom požadovanými hľadiskami, podľa § 37 ods. 4 stavebného zákona návrh zamietne.

16. Žalobcovia 2 až 5 ďalej namietali, že potom ako prejavili pochybnosti o tom, či ide o líniovú stavbu, nemal stavebný úrad právomoc urobiť si vlastný úsudok o otázke, či ide alebo nejde o líniovú stavbu a mal v zmysle § 139 ods. 4 stavebného zákona vec postúpiť na rozhodnutie orgánu štátnej správy príslušnému na povolenie stavby (o povolení vodnej stavby rozhoduje špeciálny stavebný úrad, ktorým je príslušný okresný úrad). Z obsahu vyjadrenia Občianskeho združenia Hereditas HH predloženého už v rámci ústneho pojednávania (bod 7) vyplýva odôvodnená námietka, že nejde o líniovú stavbu s poukázaním na postup podľa § 139 ods. 4 stavebného zákona, pričom takáto námietka bola aj predmetom podaného odvolania. Žalovaný na túto námietku reagoval tým, že nemal pochybnosť o tom, že ide o líniovú stavbu, čo odôvodnil rozsiahlosťou stavby pozostávajúcej z jednotlivých stavebných objektov a neuzavretým (demonštratívnym) výpočtom líniových stavieb podľa § 139 ods. 3 stavebného zákona. Žalovaný a stavebný úrad označené zákonné ustanovenie vyložili príliš zužujúco, pretože pripustili jeho použiteľnosť len v prípade, ak samotný stavebný úrad má pochybnosti o tom, či ide o líniovú stavbu podľa odseku 3 alebo o jej súčasť. Takáto interpretácia nie je v súlade so znením ust. 139 ods. 4 stavebného zákona ani s účelom zákona, pretože nezaručuje, že o povahe stavby pri rozdielnych názoroch nestranne rozhodne orgán oprávnený na jej povolenie, čo je obzvlášť vypuklé pri stavbách (napríklad vodných), o ktorých umiestnení a povolení rozhodujú rôzne orgány (stavebný úrad rozhoduje o umiestnení stavby, špeciálny stavebný úrad o povolení stavby) na odbornej úrovni zaručujúcej rešpektovanie osobitných zákonov pri výstavbe. Pokiaľ účastník konania alebo aj zainteresovaná verejnosť v územnom konaní odôvodnene spochybni (líniovú) povahu stavby a stavebný úrad takejto námietke nevyhoví, logickým dôsledkom toho je skutočnosť, že rozdielnosťou ich názorov, resp. ich neodstráneným stretom, vzniká o tom pochybnosť, vyriešením ktorej je zo zákona poverený orgán štátnej správy príslušný na jej povolenie. Z uvedeného je zrejmé, že stavebný úrad mal vec predložiť na rozhodnutie príslušnému špeciálnemu stavebnému úradu oprávnenému na povoľovanie vodných stavieb, ktorý by vec konečným spôsobom posúdil a uzavrel. Neuplatnením zákonného postupu došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia vo veci samej (§ 191 ods. 1 písm. g/ SSP).

17. Žalobcovia samotné posúdenie MVE Žiar nad Hronom ako líniovej stavby priamo nenamietali (§ 134 ods. 1 SSP) a ďalší účastník - Združenie domových samospráv vo vyjadrení k žalobe namietal, len že MVE Žiar nad Hronom je vodnou stavbou a preto nejde o líniovú stavbu, na ktorú sa vzťahuje osobitný vodný zákon, pre ktorú stavbu je v stavebnom konaní príslušný špeciálny stavebný úrad štátnej vodnej správy. Z takto formulovanej argumentácie ďalšieho účastníka konania nie je zřejmý dôvod, pre ktorý by sa povaha vodnej stavby s líniovou stavbou mali vzájomne vylučovať ani iné dôvody nesprávneho právneho posúdenia záveru o líniovej povahe stavby MVE Žiar nad Hronom. Správny súd nie je oprávnený relevantnú právnu argumentáciu poskytovať sám a prisvojovať si tak oprávnenia a povinnosti účastníkov konania, a nie je ani ďalšou inštanciou v konaní oprávnenou nahrádzať činnosť orgánov verejnej správy. Na základe takto všeobecne formulovanej námietky ďalšieho účastníka konania preto nebolo možné preskúmať zákonnosť právneho posúdenia líniovej stavby MVE Žiar nad Hronom.

18. V nadväznosti na predchádzajúce body napadnutého rozsudku je zřejmé, že nebola dôvodná námietka žalobcu 1 týkajúca sa oznamovania úkonov stavebného úradu a žalovaného a doručovania, nakoľko v územnom konaní o umiestnení líniovej stavby, ktorej (líniová) povaha žalobami nebola

spochybnená, sa uplatňuje postup podľa § 36 ods. 4 a 42 ods. 2 stavebného zákona (oznamovanie úkonov verejnou vyhláškou). Žalobca 1 sa mylí pokiaľ namieta, že rozhodnutie vydané v odvolacom konaní sa neoznamuje spôsobom ustanoveným pre oznamovanie rozhodnutia o umiestnení stavby alebo úkonov, ktoré jeho vydaniu prechádzali a malo sa účastníkom konania doručiť do vlastných rúk. Územné konanie o vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby je správnym konaním, ktoré je skončené právoplatným rozhodnutím odvolacieho orgánu o odvolaní (pokiaľ nedôjde k podaniu odvolania právoplatným rozhodnutím o umiestnení stavby). Uvedené správne konanie predstavuje jeden celok, ktorý sa vnútorne člení na štádium prvostupňového konania a štádium druhostupňového konania o odvolaní, pričom však nie je žiadny zákonný dôvod na jednotlivé štádiá konania uplatňovať rozdielny právny režim oznamovania úkonov konajúcich orgánov stavebnej správy. Naopak v rozpore s princípom právnej istoty a legitímneho očakávania by bolo očakávať rozdielny prístup. Akceptovateľný dôvod na prekonanie tohto zaužívaného názoru žalobca 1 v podanej správnej žalobe nepredostrel.

19. Žalobcovia namietali nesúlad napadnutého rozhodnutia s územným plánom mesta Žiar nad Hronom, ktorý má vyjadrovať problematickú efektívnosť využitia Hydroenergetického potenciálu z dôvodu negácie s MVE Lutilla (žalobca 1), resp. s územným plánom Vyššieho územného celku Banskobystrického kraja v znení zmien a doplnkov z roku 2014 (žalobcovia 2 až 5), konkrétne so záväznými regulatívmi vyjadrenými v bodoch 3.1.6, 7.2.13 a 7.2.14 umožňujúcimi za priority zachovania vodnej turistiky a podmienok plavby na vodných cestách MVE umiestňovať len v lokalitách s technicky využiteľným hydroenergetickým potenciálom pri zohľadnení environmentálnych aspektov a iných oprávnených záujmov v území, a MVE umiestňovať výlučne na existujúcich vodohospodárskych stavbách a bariérach vodných tokov s podmienkou spriechodnenia pre ryby a ostatné vodné organizmy. Stavebný úrad k týmto námietkam uplatneným v rámci územného konania uviedol, že stavba je uvedená v dokumente „Aktualizácia koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov Slovenskej republiky do roku 2030“ schváleného uznesením vlády č. 12 z 11.01.2017 (AKHEP) a súčasťou projektovej dokumentácie MVE je aj opatrenie pre zachovanie splavnosti (výstavba športového priepustu - vodáckeho sklzu). Ďalej argumentoval, že stavba je umiestnená na zregulovanom úseku rieky Hron s umelými brehmi - existujúca vodohospodárska stavba a návrh rybovodu je v súlade s metodickým usmernením MŽP SR. Žalovaný sa s námietkou nesúladu prvostupňového rozhodnutia s územným plánom Banskobystrického kraja vôbec nezaoberal. Len skonštatoval, že s poukazom na § 37 ods. 1 stavebného zákona sú podkladom územného rozhodnutia územné plány obcí a zón, pričom územný plán VÚC podľa jeho názoru vôbec nie je podkladom územného rozhodnutia a v územnom konaní nie je dôvod sa ním zaoberať. Z uvedeného plynie záver, že žalovaný na námietku nesúladu prvostupňového rozhodnutia s územným plánom mesta Žiar nad Hronom (tak ako ho naznačil žalovaný 1) a s konkrétnymi regulatívmi územného plánu Banskobystrického kraja (tak ako namietali žalobcovia 2 až 5) vecne nereagoval a nie je tak zrejmý jeho názor k tejto otázke, čo spôsobilo v tejto časti nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia pre nedostatok dôvodov. Nie je zrejmé ani na akej úvahe žalovaný založil záver, že územný plán VÚC Banskobystrického kraja, ktorého záväzná časť bola schválená všeobecne záväzným nariadením VÚC Banskobystrického kraja č. 27/2014, netvorí tiež podklad rozhodnutia o umiestnení stavby. Vzhľadom na to, že žalovaný v napadnutom rozhodnutí zrozumiteľným spôsobom nevyjadril svoje závery k žalobami nastoleným námietkam, nie je možné na ich základe napadnuté rozhodnutie preskúmať. Všeobecne záväzná nariadenie vyššieho územného celku, ktorým bola schválená záväzná časť územného plánu regiónu je všeobecne záväzným právnym predpisom. Preto nebol namieste prístup žalovaného, ktorý odkázal len na stavebným zákonom požadované podklady rozhodnutia o umiestnení stavby. Pokiaľ zo zásady legality (§ 3 ods. 1 správneho poriadku) vyplýva, že rozhodnutie ako aj postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal musí byť v súlade so zákonom, má sa myslieť, že musí byť v súlade s právnym poriadkom, t.j. so všetkými všeobecne záväznými právnymi predpismi, ktoré sa na jeho vydanie vzťahujú. V situácii, keď ustanovenie právneho predpisu dovoľuje dvojaký výklad (jeden ústavne súladným a druhý ústavne nesúladným spôsobom), má prioritu jeho výklad ústavne súladným spôsobom. Pre súdy (ale aj pre orgány verejnej správy) táto povinnosť vyplýva celkom jednoznačne z čl. 144 ods. 1 v spojení s čl. 152 ods. 4 ústavy (z nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS 354/2008-50 z 22.01.2009). V nadväznosti na to, bude úlohou stavebného úradu v ďalšom konaní sa ústavne konformným spôsobom vysporiadať s otázkou, či je alebo nie je potrebné v územnom konaní o umiestnení stavby posudzovať súladnosť umiestnenia stavby

MVE Žiar nad Hronom priamo s regulatívmi územného plánu VÚC Banskobystrického kraja, t.j. či sa na danú stavbu územný plán regiónu vzťahuje, a podľa výsledku posúdenia rozhodnúť.

20. Žalobcovia 2 až 5 ďalej namietali nevyriešenie prednostnej otázky podľa § 6 ods. 2, 4, § 103 ods. 6 zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, až po vyriešení ktorej bolo podľa ich názoru možné rozhodnúť v územnom konaní. Poukázali pritom na prebiehajúce konanie v tejto otázke, ktoré nebolo ukončené (bolo vydané prvostupňové rozhodnutie, voči ktorému bol podaný rozklad). Podľa vyjadrenia žalovaného samotné rozhodnutie o umiestnení stavby nezakladá oprávnenie stavebníka realizovať stavbu na vymedzenom území. Podrobnejšie formy a rozsah stavebnej činnosti je známy až z projektovej dokumentácie v stavebnom konaní, v ktorom sa taktiež overuje verejný záujem na základe stanovísk dotknutých orgánov. Orgán ochrany prírody a krajiny je dotknutým orgánom v územnom, ako aj v stavebnom konaní, pričom v zmysle § 6 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. tento orgán upozorní v územnom konaní vo svojom stanovisku, že činnosťou, ku ktorej dá vyjadrenie môže dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu. Na uskutočnenie tejto činnosti je podľa žalovaného potrebný súhlas orgánu ochrany prírody, teda zákon súhlas orgánu ochrany prírody vyžaduje k uskutočneniu činnosti, t.j. v danom prípade k realizácii stavby a tú je možné uskutočniť len na základe stavebného povolenia. Podľa § 6 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z.z. na zmenu stavu mokrade sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody okrem vykonania týchto činností správcom vodného toku v súlade s osobitným predpisom a poukázal na to, že ide o činnosť, teda o realizáciu stavby, ktoré však neznamená, že ide o umiestnenie stavby. S uvedeným názorom žalovaného možno súhlasiť s tým, že rozhodnutie o umiestnení stavby nielenže nezakladá oprávnenie stavebníka realizovať stavbu na vymedzenom území ale ho neoprávňuje ani zasahovať akýmkoľvek spôsobom do mokrade alebo iným spôsobom ohroziť záujmy ochrany prírody a krajiny. Z normatívneho textu zákona č. 543/2002 Z.z. nevyplýva, že povolenie výnimky alebo predloženie uvedeného súhlasu je potrebné už v štádiu územného konania. Obdobne sa to týka súhlasu s výrubom drevín, ktorého absenciu namietala Združenie domových samospráv. Nebol tak dôvod na prerušenie konania v zmysle § 29 ods. 1 správneho poriadku, ako namietali žalobcovia 2 až 5. Z rozhodnutia o umiestnení stavby, v časti 4. „Osobitné podmienky“ v bode 4.3 a 4.4., je vydanie stavebného povolenia z hľadiska osobitných záujmov na ochrane drevín a na ochrane biotopov zrozumiteľne podmienené vydaním súhlasu na výrub drevín podľa § 47 až § 49 zákona č. 543/2002 Z.z. a súhlasu podľa § 6 ods. 4 cit. zákona, čím je ochrana záujmov na ochrane prírody a krajiny v tejto súvislosti dostatočne zabezpečená.

21. V súlade s § 27 ods. 1 SSP žalobcovia 2 až 5 navrhli preskúmať opatrenie - záväzné stanovisko dotknutého orgánu na úseku štátnej vodnej správy, ktorým bol Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie č. OU-BB-OSZP2-2016/009525-002 (nesprávne označené ako č. OU-BB-OSZP2-2017/012587-003) z 31.03.2016. Na preskúmanie označeného opatrenia boli splnené zákonné podmienky, nakoľko záväzné stanovisko dotknutého orgánu predstavuje opatrenie, z ktorého preskúmané rozhodnutie o umiestnení stavby vychádza a súčasne nie je samostatne preskúmateľné, nakoľko samo o sebe nepredstavuje zásah do práv alebo chránených záujmov fyzických alebo právnických osôb (§ 2 ods. 2 SSP). Žalobcovia poukázali na ustanovenia § 16 ods. 6 písm. b/ vodného zákona, na AKHEP str. 20 až 21 a uviedli, že podkladom územného rozhodnutia je aj stanovisko Výskumného ústavu vodného hospodárstva z primárneho posudzovania MVE Žiar nad Hronom zo dňa 04.06.2015, ktoré spracovala A. C. I. v zmysle požiadaviek z AKHEP a kde sa konštatuje, že výstavbou MVE Žiar nad Hronom možno očakávať, že vplyv predpokladaných identifikovaných zmien v útvere povrchovej vody SKR0004 Hron, ktoré boli posúdené/vyhodnotené ako zmeny trvalé, bude významný do takej miery, že môže byť príčinou postupného zhoršovania jeho ekologického stavu, a to najmä v dôsledku kumulatívneho účinku všetkých hydromorfologických zmien z existujúcich a pripravovaných stavieb MVE na vodný útvar. Preto MVE Žiar nad Hronom je potrebné posúdiť podľa čl. 4.7 RSV (Rámcová smernica o vodách). Poukázali tiež na to, že podľa napadnutého opatrenia: „predložené posúdenie preukazuje opodstatnenie výnimky z dosiahnutia environmentálnych cieľov pre dotknutý vodný útvar povrchovej vody SKR0004“. Podľa názoru žalobcov 2 až 5 je uvedené posúdenie § 16 ods. 6 písm. b/ vodného zákona v napadnutom vyjadrení nezrozumiteľné, nepodložené a máta, nakoľko podmienky na uplatnenie postupu podľa tohto ustanovenia neboli splnené. Ďalej namietali, že vo veci navyše konal orgán, ktorý na taký postup nebol v zmysle žiadneho z ustanovení vodného zákona

oprávnený, čo nijako neodôvodnili. Ďalej dôvodili, že zo strany 18 napadnutého rozhodnutia, ktoré sa touto odvolacou námietkou zaoberalo, vyplýva, že stanovisko dotknutého orgánu štátnej vodnej správy podľa § 16 ods. 6 písm. b/ vodného zákona nie je možné preskúmať a podľa názoru žalovaného orgánu nemajú účastníci konania, ktorí sú zároveň dotknutou verejnosťou možnosť namietať formu, spôsob ani obsah primárneho i následného posúdenia vykonaného v jeho zmysle. Takýto názor je podľa ich názoru v rozpore s Dohovorom o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (tzv. Aarhuský dohovor), ako aj s aktuálnou rozhodovacou praxou Súdneho dvora Európskej únie, na ktorú poukázal (C664/15 z 20.12.2017). Nakoľko žalobcovia sú organizáciami na ochranu životného prostredia vzťahujú sa na nich uvedený rozsudok, v zmysle ktorého majú právo napadnúť rozhodnutia vydané na základe smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23.10.2000. Správny súd napriek splneným podmienkam na prieskum skôr vydaného opatrenia nenašiel v žalobných dôvodoch žalobcov 2 až 5 také skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé na to, aby mohlo byť toto opatrenie zrušené podľa § 191 ods. 3 písm. b/ SSP. V žalobných dôvodoch chýba relevantná právna argumentácia, ktorá by dôvodne osvedčila rozpor opatrenia s konkrétnym ustanovením všeobecne záväzného právneho predpisu (Rámcová smernica o vodách nie je priamo vykonateľným právne záväzným aktom ES/EÚ; AKHEP vo forme uznesenia vlády nemá povahu všeobecne záväzného právneho predpisu). Poukázanie na rozpor opatrenia s predchádzajúcim stanoviskom Výskumného ústavu vodného hospodárstva je len všeobecným konštatovaným nesúhlasu žalobcov 2 až 5 bez toho, aby sa súčasne namietalo a odôvodnilo v čom sa dotknutý orgán mylí alebo čím porušil všeobecne záväzný právny predpis (§ 134 ods. 1, § 182 ods. 1 písm. e/ SSP). Poukaz na Aarhuský dohovor, resp. na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie, z ktorých vyplýva právo organizácie na ochranu životného prostredia napadnúť na súde rozhodnutia o povolení projektu, ktorý môže byť v rozpore s povinnosťou v zmysle smernice, nič nehovorí o nezákonnosti napadnutého opatrenia. K uvedeným námietkam možno len konštatovať, že právo z nich vyplývajúce nebolo žalobcom 2 až 5 upreté, čoho dôkazom je práve tento rozsudok o nimi podanej správnej žalobe. Príslušnosť konať a rozhodnúť je zachovaná, resp. jej správnosť sa prezumuje, s výnimkou prípadov, ak bolo rozhodnuté orgánom verejnej správy, do ktorého zákonom určenej právomoci rozhodnúť o predmete konania celkom zjavne nepatrí (napríklad odvetovo alebo funkčne), pokiaľ sa nepreukáže opak. Opak bol žalobcami 2 až 5 tvrdý bez kvalifikovaného odôvodnenia tejto námietky, na základe čoho správny súd nemal dostatok podkladov na preskúmanie príslušnosti konajúceho orgánu.

22. V rámci preskúmvacieho konania medzi žalobcom 1 (na základe žalobného bodu ako aj na základe ním predloženého vyjadrenia stavebného úradu z 12.11.2018) a žalovaným nebolo sporné, že časť listinného materiálu tvoriaceho administratívny spis konania o umiestnení stavby MVE Žiar nad Hronom, konkrétne prílohy vyjadrenia žalovaného 1 predložené v rámci ústneho pojednávania, bola žalovanému stavebným úradom predložená až 11.04.2018 teda po vydaní napadnutého rozhodnutia (ktoré bolo vydané dňa 08.02.2018). Žalobca 1 namietal, že žalovaný tak nemal možnosť dôsledne sa oboznámiť so skutkovým stavom a teda rozhodoval na základe neúplne zisteného skutkového stavu. Podľa § 59 ods. 1 správneho poriadku odvolací orgán preskúma rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Pokiaľ žalovaný v čase vydania napadnutého rozhodnutia nemal k dispozícii úplný na vec sa vzťahujúci administratívny spis, v ktorom chýbali listinné podklady, na ktoré vo svojich podaniach v rámci konania ako aj v odvolaní poukazoval žalobca 1, ako na podklady preukazujúce jeho zásadné tvrdenia a námietky, nemohol zákonom požadovaným spôsobom preskúmať napadnuté rozhodnutie a jemu predchádzajúce konanie v celom rozsahu, prípadne toto konanie doplniť. Bez poznania priebehu prvostupňového konania a obsahu všetkých v rámci neho predložených listín, najmä tých, na ktorých odvolateľ (žalobca 1) zakladal svoje tvrdenia, nie je možné uvažovať o tom, či žalovaný ako odvolací orgán mohol objektívne a v súlade so zásadou materiálnej pravdy, posúdiť priebeh tohto konania a jeho výsledok v podobe napadnutého rozhodnutia. Možno tak súhlasiť so žalobcom 1, že žalovaný nepostupoval zákonom predpokladaným spôsobom (§ 191 ods. 1 písm. g/ SSP), na čom nič nemení ani jeho obrana v rámci ústneho pojednávania, spočívajúca v tom, že po predložení týchto dokladov sa utvrdil, že neboli pre posúdenie veci relevantné, nakoľko správny súd je, vzhľadom na predchádzajúci obsah tohto rozsudku (súčasťou chýbajúceho materiálu boli napríklad vyjadrenia projektantov MVE Lutilla ohľadom výšky prevádzkových hladín vodného toku) iného názoru.

Žalovaný sa v napadnutom rozhodnutí s odvolacou námietkou neúplnosti spisu v podstate nevysporiadal (§ 47 ods. 3 správneho poriadku).

23. Na uvedených záveroch nič nemenia ani námietky ďalšieho účastníka konania Hydro Company, s.r.o., že všetky stanoviská boli kladné, nedochádzalo k diskrepancii, kedy bolo úlohou správneho orgánu stanoviská zjednocovať alebo žiadať ich prehodnotenie a že, extenzívne vykladanie právomoci nemá oporu v platnej právnej úprave a navyše je v rozpore s princípom správneho konania, pretože by mohlo znamenať ignoranciu odborných záverov dotknutých orgánov v podobe záväzného stanoviska na úkor nepodložených tvrdení konajúceho orgánu, ktoré by sa javili ako výsledok vlastného skúmania. Žalobcovia v rámci žalobných bodov, s ktorými sa správny súd stotožnil, však orgánom stavebnej správy nevytýkajú nedostatok záväzných stanovísk, prípadne ich vzájomné rozpory, ale procesné nedostatky spočívajúce mimo iného v nedostatočnom vyrovnaní sa s ich námietkami a nezachovaní súladnosti postupu so základnými zásadami správneho konania, v nezrozumiteľnosti, resp. z vecnej stránky v neakceptovaní územnoplánovacích pokladov. Z ustanovení označených právnych predpisov pre žalovaného a stavebný úrad vyplývajú aj ďalšie úlohy než tie, ktorých rozsah naznačuje ďalší účastník konania. Zvýrazniť je potrebné najmä tie, na ktorých porušenie sa zameriavajú prechádzajúce body tohto rozsudku.

24. Z rozsudku krajského súdu vyplýva, že správny súd nevyhovел navrhnutému dokazovaniu zo strany žalobcov prípadne ďalších účastníkov konania - ohľadke miesta, vypočutiu svedkov (projektantov a zamestnancov žalovaného a stavebného úradu) dôvodiac, že správny súd vo veciach všeobecných správnych žalôb, a teda v konaní podľa § 6 písm. a/ SSP nie je súdom skutkovým a nie je ďalšou inštanciou v administratívnom konaní, preto nemôže vykonávať hodnotenie dôkazov sám a tak sám zisťovať skutkový stav. Súd môže vykonať dokazovanie len na to, aby mohol dospieť k záveru, či rozhodnutie je alebo nie je v súlade so zákonom, pričom zásadne vychádza zo skutkového stavu zisteného orgánom verejnej správy (§ 119 SSP). Návrhy na vykonanie dokazovania neboli navrhnuté na také tvrdenia, ktoré by smerovali k zákonnosti napadnutého rozhodnutia, ale skôr k zisteniu skutočného stavu veci, preto im vyhovené nebolo. Správny súd mal na vydanie rozsudku dostatočný podklad v prvostupňovom ako aj napadnutom rozhodnutí a v administratívnom spise, nakoľko mu z nich bolo zrejmé, že na žalobcom 1 predložené podklady prihliadnuté nebolo a samotný žalovaný nenamietal proti jeho tvrdeniu, že konkrétnu súčasť spisu (vyjadrenia žalovaného 1 k ústnemu konaniu) v rámci odvolacieho konania ako podklad rozhodnutia k dispozícii nemal.

25. Na základe dôvodov uvedených v bodoch 49 až 69 napadnutého rozsudku správny súd dospel k záveru, že žaloby boli dôvodné, a preto napadnuté rozhodnutie žalovaného a rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. c/, d/, e/ a g/ SSP pre nesprávne právne posúdenie veci, pre rozpornosť vo výrokoch prvostupňového ako aj napadnutého rozhodnutia, pre nedostatočné zistenie skutkového stavu orgánom verejnej správy na riadne posúdenie veci a tiež preto, že došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia vo veci samej, a vec vrátil prvostupňovému orgánu verejnej správy na ďalšie konanie.

II.

Kasačná sťažnosť

26. Proti rozsudku krajského súdu podal riadne a včas kasačnú sťažnosť žalovaný (ďalej aj ako „sťažovateľ 1/“) podaním zo dňa 14.01.2019, v ktorom žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Ako dôvody kasačnej sťažnosti poukazujuč na ustanovenie § 440 ods. 1 písm. g/ SSP, uviedol, že krajský súd pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Uvedené má spočívať v tom, že výrok rozhodnutia stavebného úradu o umiestnení stavby podľa žalovaného nebol neurčitý, nakoľko ide o líniovú stavbu, ktorú nie je možné v územnom rozhodnutí vymedziť presne s určitosťou na jeden meter. Grafickú prílohu rozhodnutia tvoril situačný výkres v mierke 1:10 000 vypracovaný odborne spôsobilou osobou -

projektantom, bol zverejnený na úradnej tabuli mesta Žiar nad Hronom a na jeho webovom sídle je zverejnený v archívnej časti dodnes, preto nie je sťažovateľovi I/ známe, na základe akých skutočností mal krajský súd pochybnosti o tom, či spolu s územným rozhodnutím bola vyvesená aj jeho grafická príloha. Znenie § 4 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 453/2000 Z.z., ustanovuje náležitosti územného rozhodnutia tak, že okrem všeobecných náležitostí obsahuje druhy a parcelné čísla pozemkov podľa katastra nehnuteľností, na ktorých sa predmet územného rozhodnutia umiestňuje; ak ide o prípady uvedené v § 36 ods. 4 stavebného zákona, postačí opis územia. Teda toto ustanovenie nezakazuje stavebnému úradu okrem opisu územia uviesť aj druhy a parcelné čísla pozemkov, ale poskytuje stavebnému úradu možnosť uviesť len opis územia. Preto nie je porušením zákona, ak stavebný úrad okrem opisu územia, ktorý je postačujúci, uviedol aj druhy a parcelné čísla pozemkov.

27. Ku konštatovaniu krajského súdu z bodu č. 53 rozsudku týkajúceho sa nesprávneho uplatnenia koncentračnej zásady žalovaný uviedol, že s uvedeným právnym názorom krajského súdu tiež nesúhlasí, pretože účastníci konania boli oboznámení s úplným návrhom na vydanie územného rozhodnutia a v určenej lehote mohli uplatniť svoje námietky, ak tak neurobili, nebolo možné k nim vôbec prihliadať. Stavebný zákon neuvádza žiadne výnimky z koncentračnej zásady v ust. § 42 ods. 5 stavebného zákona, pretože by sa tým poprel jej účel stanoviť určité limity, aby sa zabránilo generovaniu a podávaniu nových námietok, čo by značne predĺžilo celý administratívny proces a v konečnom dôsledku výrazne oddialilo samotnú výstavbu.

28. Žalovaný vyjadril tiež nesúhlas s právnym názorom krajského súdu vyjadreným v bode č. 58 na str. 42 rozsudku, kde uviedol, že ak v územnom konaní vyvstanú otázky, na ktoré nereagujú dotknuté orgány v záväzných stanoviskách, musí tieto otázky posúdiť stavebný úrad, pričom spôsob akým to zabezpečí je na ňom. Podľa sťažovateľa ak má účastník konania pochybnosť, či niektorá otázka (v danom prípade na úseku životného prostredia) nebola zodpovedaná, môže uplatniť námietku voči obsahu záväzného stanoviska dotknutého orgánu a následne bude vykonaný postup podľa ust. § 140b ods. 5 a 6 stavebného zákona, čo v danom prípade aj bolo vykonané. Stavebný úrad nemôže svojvoľne konštatovať, že záujmy na úseku osobitných predpisov boli ochránené bez záväzného stanoviska dotknutého orgánu.

29. Krajský súd v bodoch č. 60 a 61 rozsudku uviedol, že žalovaný sa nevysporiadal s podkladmi žalobcu I (list B. W. a B. K. R. týkajúci sa kót výšok hladiny vzdutia vody a listu B. W. z 13.09.2017) a že stavebný úrad nesprávne určil bod 4.1. v podmienkach územného rozhodnutia a zároveň, že stavebný úrad neriešil vzniknutý rozpor v názoroch oprávnených osôb odborne spôsobilých v zásadnej otázke, či je možné následne koordinovať prevádzky oboch MVE. V súvislosti s daným konštatovaním sťažovateľ I/ poukázal na § 46 ods. 1 stavebného zákona, § 3 ods. 3 písm. b/ vyhlášky č. 453/2000 Z.z., § 13 ods. 1 zákona č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej „správny poriadok“) a uviedol, že v rámci predloženého administratívneho spisu k územnému rozhodnutiu sa oboznámil s obsahom všetkých podaných odvolaní účastníkmi konania s tým, že úlohou správneho orgánu nebolo uvádzať doslovný prepis námietok podaného odvolania a odvolací orgán nemal povinnosť vyjadriť sa k u všetkým dôvodom odvolania, ale len k tým, ktoré mali pre vec podstatný význam. Keďže tieto vyjadrenia sa vzťahovali k umiestneniu stavby, žalovaný v odôvodnení rozhodnutia (na str. 17, bod 2) uviedol, že za umiestnenie stavby so zohľadnením pomerov v území zodpovedá projektant, ktorý dokumentáciu pre navrhovanú stavbu vypracoval. Zároveň žalovaný dodal, že odvolacie dôvody účastníka konania (žalobcu I), ktorých súčasťou boli aj vyjadrenia B. W. a B. K. R. mali povahu písomných tvrdení ničím nepodložených.

30. Taktiež s konštatovaním správneho súdu v bode č. 62 napadnutého rozsudku, že stavebný úrad mal v prípade pochybností účastníkov konania o tom, či stavba, ktorá bola predmetom územného konania je naozaj líniovou stavbou, uplatniť postup v zmysle § 139 ods. 4 stavebného zákona a mal vec predložiť špeciálnemu stavebnému úradu oprávnenému na povoľovanie vodných stavieb vyjadril žalovaný nesúhlas dôvodiac, že podľa § 139 ods. 4 stavebného zákona, v prípade pochybnosti o tom, či ide o líniovú stavbu alebo o jej súčasť rozhodne orgán štátnej správy príslušný na jej povolenie, pričom

posudzovanie stavby ako líniovej patrí do kompetencie stavebného úradu, v danom prípade nemajúcom žiadnu pochybnosť o tom, že „Malá vodná elektrárň Žiar nad Hronom r.km 130,113” je líniovou stavbou. Žalovaný ďalej uviedol, že v územnom konaní sa k projektovej dokumentácii vyjadroval taktiež aj dotknutý orgán na úseku štátnej vodnej správy, ktorý nepoprel tú skutočnosť, že v danom prípade malej vodnej elektrárne ide o líniovú stavbu. Uvedená námietka účastníka konania sa tak javí ako účelová, s cieľom oddialiť vydanie územného rozhodnutia a postup a právny názor, ktorý vyslovil krajský súd by bol okrem iného aj v rozpore so zásadou rýchlosti a hospodárnosti správneho konania.

31. Sťažovateľ 1/ vyjadril nesúhlas aj so záverom správneho súdu obsiahnutom v bode č. 65 napadnutého rozsudku, že žalovaný sa nevysporiadal s otázkou súladu navrhovanej stavby s územným plánom Banskobystrického kraja. Ako dôvod svojho nesúhlasu žalovaný s poukazom na § 37 ods. 1 stavebného zákona uviedol, že výlučným podkladom pre posúdenie súladu navrhovanej stavby s územným plánom, bol územný plán mesta Žiar nad Hronom, ktorý je v súlade s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou - plánom Veľkého územného celku Banskobystrického kraja.

32. Správny súd v bode č. 68 rozsudku uviedol, že žalovaný nemal k dispozícii prílohy vyjadrenia žalovaného 1 a tak nemohol preskúmať rozhodnutie správneho orgánu v celom rozsahu. K danému žalovaný uviedol, že v odvolacom konaní mal k dispozícii úplný administratívny spis stavebného úradu potrebný pre posúdenie rozhodnutia. Podklady pre vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby navrhovateľ v územnom konaní stavebnému úradu predložil, pričom rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán (§ 32 ods. 2 správneho poriadku) a tento usúdil, že návrh bol úplný a dostatočný pre vydanie rozhodnutia. Listiny žalobcu 1 mali preukázať tvrdenia v podaných námietkach účastníka konania. Stavebný úrad sa však s námietkami účastníka konania (žalobcu 1) vysporiadal a ako podklad k tomu nepoužil tieto listiny, ale prílohy ktoré boli súčasťou návrhu na vydanie územného rozhodnutia (dokumentácia pre územné rozhodnutie a vyjadrenia dotknutých orgánov), a preto právny názor v odvolacom konaní nebolo potrebné overovať na podklade týchto listín. Listiny žalobcu 1 stavebný úrad evidoval ako listiny, ktoré nesúvisia s predmetom konania, keďže išlo o komunikáciu žalobcu 1 s inými správnymi orgánmi. Po ich doručení stavebným úradom sa žalovaný s nimi oboznámil z dôvodu, či nezakladajú dôvody pre obnovu konania alebo preskúmania rozhodnutia mimo odvolacieho konania z vlastného podnetu, avšak takéto dôvody nezistil. Z vyššie uvedených dôvodov žiadal, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie.

33. Podaním doručeným Krajskému súdu v Banskej Bystrici dňa 04.02.2019 podal riadne a včas kasačnú sťažnosť stavebník, spoločnosť Hydro Company, s.r.o. ako ďalší účastník konania (ďalej aj ako „účastník 1/“ alebo „sťažovateľ 2/“), v ktorom žiadal rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

34. V dôvodoch kasačnej sťažnosti uviedol, že dôvody na zrušenie žalobou napadnutého rozhodnutia neboli dané a rozsudok poškodzuje jeho dobromyseľne nadobudnuté práva. Skutkové závery rozhodnutia nemajú podľa neho oporu v žiadnych konkrétnych zisteniach, pretože žalobcami tvrdené vady rozhodnutia žalovaného či úradu I. stupňa neboli dané.

35. V prvom rade namietol, že preskúmané rozhodnutie bolo rozhodnutím o umiestnení stavby vydaným v územnom konaní, zatiaľ čo rozsah prieskumu tohto rozhodnutia jednak prekračoval žalobný rámec a žalobné dôvody uplatnené žalobcami v rozpore s požiadavkami predpokladanými SSP, ako aj podmienky potrebné pre vydanie územného rozhodnutia.

36. Potom uviedol, že dôvodom kasačnej sťažnosti je nesprávne právne posúdenie spočívajúce v extenzívnom výklade žalobných dôvodov a podmienok pre vydanie územného rozhodnutia, ako aj vyhodnotenia zásad správneho konania v tomto prípade. Pokiaľ dôvodom pre zrušenie bolo nedostatočné zistenie skutkového stavu, potom tento dôvod v rozhodnutí nie je riadne špecifikovaný s ohľadom na skutočnosť, čo by mal správny orgán skúmať. Vychádzajúc z toho, že všetky podklady, záväzné stanoviská dotknutých orgánov štátnej správy sú kladné, účastník 1/ považuje takýto zrušujúci rozsudok za zásah do dobromyseľne nadobudnutých práv, kedy je jeho právom poznať v rámci princípů

právnej istoty, čo konkrétne je potrebné doplniť a na základe akého právneho dôvodu. Potom body 68 až 69. napadnutého rozsudku toto nespĺňajú.

37. Pokiaľ ide o dôvod v bode 65 rozsudku sťažovateľ 2/ konštatoval, že tento neobstojí. Nie je totiž pravdou, žeby sa žalovaný nezaoberal súladom s územným plánom. Ak je výsledkom posúdenia súlad s územným plánom, tak ako v prejednávanej veci, potom nemožno konštatovať, žeby žalovaný nereagoval na námietku žalobcov. Práve naopak, je zrejmé, že odkazom na § 37 ods. 1 stavebného zákona žalovaný jasne uviedol, že v prípade existencie územného plánu obce je tento podkladom územného rozhodnutia, tak ako to bolo konštatované. Práve prvá časť bodu 65 ukazuje, že žalovaný sa riadne vysporiadal s uvedenou námietkou, a poskytol nielen právne, ale aj skutkové zdôvodnenie. Potom vôbec nie je namieste úvaha krajského súdu o tom, že je potrebné sa zaoberať otázkou, či sa územný plán VÚC vzťahuje na vydanie predmetného rozhodnutia. Práve zákon (č. 50/1976 Zb. stavebný zákon) totiž v § 37 ods. 1 jednoznačne uvádza, čo je podkladom pre vydanie územného rozhodnutia. Tak ako to vysvetlil žalovaný a ako to vyplýva ex lege, jedná sa o nesprávny výklad ustanovení stavebného zákona, neprípustné rozšírenie ustanovenia § 37 ods. 1 zákona č. 50/1976 Zb. stavebného zákona. Predmetné územné rozhodnutie bolo teda vydané v súlade s územným plánom mesta Žiar nad Hronom. Územné rozhodnutie v preskúmvanej veci nemohlo byť vydané na základe Územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj, pretože obec - mesto Žiar nad Hronom mal a má spracovaný územný plán, ktorý je a musí byť v súlade s územným plánom veľkého územného celku Banskobystrický kraj, nakoľko súlad návrhu územného plánu obce so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa (v tomto prípade (ÚPN VÚC BB) skúma okresný úrad v sídle kraja v súlade s ustanovením § 25 zákona č. 50/1976 Zb. stavebného zákona. Žalobné dôvody ohľadne konkrétnych regulatívov územného plánu vyššieho územného celku boli podľa sťažovateľa 2/ plne irelevantné z dôvodu, že sa posudzuje súlad s územným plánom obce, ktorý je v prípade existencie výlučným podkladom pre posúdenie navrhovaného umiestnenia stavby z hľadiska súladu s priestorovým a funkčným využívaním územia. Napadnutý rozsudok na jednej strane považuje postup žalovaného za nesprávny keď posudzoval súlad práve s územným plánom obce a dodržal tak § 37 ods. 1 stavebného zákona, na strane druhej tvrdí, že sa nevysporiadal so žalobnou námietkou, čo jasne nie je podľa účastníka 1/ pravda. Keďže teda územný plán vyššieho územného celku nebol podkladom pre vydanie rozhodnutia v prejednávanej veci, nemá sa prečo žalovaný vysporiadavať s údajným nesúladom s akýmkoľvek regulatívom tohto plánu podľa tvrdení žalobcu inak, než záverom, že posudzoval súlad s územným plánom obce. Preto záveru súdu, ktorý uviedol v odôvodnení ohľadom tejto okolnosti možno konštatovať, že sa jedná o záver nesprávny a nedôvodný vzhľadom na ustanovenie § 37 ods. 1 stavebného zákona.

38. Rovnako tak účastník 1/ vidí nesprávny právny výklad správneho súdu v bode 63, a to v nadväznosti i na bod 62, kedy súd konštatoval, že zákonnosť posúdenia líniovej stavby nebolo možné preskúmať pre všeobecnosť žalobných námietok. S týmto sa sťažovateľ 2/ stotožnil, avšak potom záver bodu 62 je rozporný s nasledovným bodom. Z administratívneho spisu je zrejmé, že správny orgán o skutočnosti, že sa v danom prípade jedná o líniovú stavbu, nemal pochybnosť a z uvedeného dôvodu teda nebola založená domnienka o existencii pochybnosti a dôvodnosti postupu podľa § 139 ods. 4 stavebného zákona. Súčasne poukázal na skutočnosť, že určenie stavby ako líniovej stavby je nevyhnutné už v počiatku územného konania, nakoľko táto skutočnosť zásadným spôsobom určuje aplikáciu režimu doručovania písomností v danom konaní (už napríklad aj samotné oznámenie o začatí územného konania ako aj oznámenie o nariadení ústneho pojednávania). V prípade, ak by správny orgán čakal na názor účastníkov konania, či budú alebo nebudú akceptovať status navrhovanej stavby ako líniovej stavby, nebolo by ani možné právne nespochybniteľným spôsobom zvoliť vhodný spôsob doručovania písomností v danom konaní. Súčasne je nepochybné, že v prípade ak by akákoľvek námietka účastníka konania voči akejkoľvek skutočnosti, o ktorej niet pochybností, mala byť prekladaná na rozhodnutie orgánu vyššieho stupňa, jednalo by sa o neprípustný výklad, ktorý by bol priamo v rozpore so zásadami správneho konania najmä so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania.

39. Ku konštatovaniu správneho súdu v bode 61 jeho rozsudku, že neposkytol ochranu žalobcovi, ktorý predložil názor odborne spôsobilej osoby, sťažovateľ 2/ uviedol, že poskytovaná ochrana má zodpovedať

štádiu konania. V prvom rade sám žalobca 1/ nemá dokončenú stavbu, ktorej ochrany sa údajne domáha v tomto konaní; na stranu druhú, v tomto prípade sa jedná o preskúvanie územného rozhodnutia, t.j. rozhodnutia, ktoré ešte vôbec neznamená, že dôjde k realizácii a sprevádzkovaní stavby. Námiety žalobcu 1/ teda nie sú v tomto konaní vôbec relevantné, pretože výsledkom tohto konania nie je zrealizovanie stavby, a teda ani žiadny zásah do akýchkoľvek tvrdených práv.

40. Účastník 1/ poukázal aj na fakt, že sám žalobca 1/ nedodržiava zásady správneho konania a pritom sa domáha ich dodržiavania od správnych orgánov vtedy, keď v tom vidí možnú obštrukciu (oneskorené podanie svojich pripomienok v prvostupňovom konaní, nezrozumiteľnosť vyjadrenia, nepodporenie svojho tvrdenia žiadnymi relevantnými dokladmi - napr. príloha o rozsahu 73 strán rôznych materiálov bez zjavnej logickej súvzťažnosti).

41. V územnom konaní podľa § 37 ods. 2 stavebného zákona stavebný úrad posudzuje návrh predovšetkým z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a potrieb požadovaného opatrenia v území a jeho dôsledkov; preskúmava návrh a jeho súlad s podkladmi podľa odseku 1 a predchádzajúcimi rozhodnutiami o území, posudzuje, či vyhovuje všeobecným technickým požiadavkám na výstavbu a všeobecne technickým požiadavkám na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu, prípadne predpisom, ktoré ustanovujú hygienické, protipožiarne podmienky, podmienky bezpečnosti práce a technických zariadení, dopravné podmienky, podmienky ochrany prírody, starostlivosti o kultúrne pamiatky, ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu, lesného pôdneho fondu a pod., pokiaľ posúdenie nepatrí iným orgánom. Potom žalobca 1/ neuviedol podľa sťažovateľa 2/ žiadne subjektívne právo, ktoré by vydaním územného rozhodnutia mohlo byť ovplyvnené.

42. Sťažovateľ 2/ považuje za nesprávne tvrdenie správneho súdu, že žalovaný neposkytol ochranu práv žalobcu 1/ vzťahujúcich sa k vlastníctvu MVE Lutila, pretože nejde o vlastnícke právo žalobcu 1/ v tomto správnom konaní a žalobca 1/ je vlastníkom rozostavanej stavby (stavba rozostavaná už 20 rokov), ktorá nie je sprevádzkovaná a do ktorej vlastníckeho práva územné rozhodnutie nijako nezasahuje. Ustanovenie § 39 stavebného zákona počíta s tým, že je možné „dodatočne určiť ďalšie podmienky, ktoré sa musia zahrnúť do stavebného povolenia“. Preto v tomto smere opatrenia uvedené v rozhodnutí žalovaného resp. orgánu I. stupňa sú podľa účastníka 1/ dostatočné, hoci de facto riešia len prípadný budúci vplyv.

43. Ak správny súd konštatoval potrebu posúdenia podľa § 37 ods. 2 stavebného zákona s ochranou práv fyzických a právnických osôb, toto je podľa sťažovateľa 2/ samo osebe extenzívnym výkladom, pretože v prvom rade bolo potrebné určiť, aké konkrétne právo žalobcu 1/ má byť dotknuté, pretože jeho vlastnícke právo k MVE Lutila územnými rozhodnutiami dotknuté nebolo. Preto potom postup podľa § 37 ods. 4 stavebného zákona nemôže byť namieste, keď sám žalobca 1/ vznáša neurčité námietky a žiada ochranu vlastníckeho práva. Akékoľvek parametre nesprevádzkovanej stavby, ktoré neboli v žalobe a ani odvolaní relevantne preukázané, lež iba tvrdené, nemožno zohľadňovať v územnom rozhodnutí, v ktorom sa parametre inej stavby rovnako neurčujú. Tieto námietky sú podľa sťažovateľa 2/ charakterovo námietkami do možného stavebného konania, resp. konania o povolení užívania stavby.

44. Negatívny vplyv (hoci len tvrdený a nepreukázaný) na MVE Lutila preto nemôže v dôsledku územného rozhodnutia podľa účastníka 1/ nastať; potom je zrejmé, že umiestnením akejkoľvek stavby sa vždy a logicky negatívne zasahuje do práv suseda. Avšak, v tomto smere sa preto tieto práva chránia prostredníctvom záväzných stanovísk orgánov štátnej správy na príslušnom úseku, pretože negatívny vplyv „na prevádzku“ 20 rokov rozostavanej a nedokončenej stavby žalobcu 1/ v dôsledku územného rozhodnutia účastníka 1/ nemôže logicky nastať. Toto tvrdenie žalobcu 1/ účelovo podsunul súdu a je nesprávne a v danom štádiu nedôvodné a je zrejmé, že súd dostatočne nepreskúmal predložené tvrdenia a súvisiace dôkazy a tvrdenia žalovaného a účastníka 1/.

45. Účastník 1/ súčasne poukázal na skutočnosť, že vzhľadom na to, že súčasťou napadnutého a zrušeného územného rozhodnutia bol stavebným úradom pripojený a overený situačný výkres, ktorý bol skutočne ako príloha zverejnený na úradnej tabuli stavebného úradu ako aj na jeho webovom sídle.

46. Z uvedeného dôvodu sa podľa sťažovateľa 2/ javí ako rozporný a chybný záver Krajského súdu v Banskej Bystrici uvedený v bode 49. až 54. rozsudku, v ktorom na jednej strane uvádza, že stavebný pozemok alebo pozemky sa pri líniovej stavbe určujú opisne, tzn. bez uvedenia ich druhov a parcelných čísel, avšak za pomoci grafickej prílohy územného rozhodnutia, kde sa umiestenie stavby vyznačí, a napriek skutočnosti, že prvostupňový aj druhostupňový orgán posúdil a rozhodol v súlade s uvedenou reguláciou, tak na druhej strane postup týchto orgánov označil v predmetnom rozsudku za nezákonný a predmetnú skutočnosť definoval ako jeden z dôvodov na zrušenie právoplatného územného rozhodnutia. Súd ignoroval podľa sťažovateľa 2/ skutočnosť, že rozhodnutie správneho orgánu je výsledkom spisového materiálu, ktorý riadne obsahuje aj rozsiahlu projektovú dokumentáciu („PD“) stavby MVE Žiar nad Hronom. Táto PD obsahuje aj jednoznačné určenie umiestnenia na stavby - na ktorom rkm je os obežného kola, hať MVE a v ktorom území sa stavba nachádza. Pri takto rozsiahlej stavbe je zrejmé, že ju dokáže popísať len rozsiahlejšia PD nie „jednoduchý situačný náčrt“ a ignorovanie tohto faktu zo strany súdu považuje za nezákonné.

47. K dôvodom uvedeným v bode 68. napadnutého rozsudku účastník 1/ poukázal na skutočnosť, že krajský súd v rozpore so zásadami spravodlivého procesu neodôvodnil, ako mala a mohla mať vplyv uvedená skutočnosť na zrušenie prvostupňového rozhodnutia a napriek uvedenému zrušil aj predmetné prvostupňové rozhodnutie. Naproti tomu sťažovateľ 2/ sa stotožnil s právnymi závermi správneho súdu uvedenými v bodoch 64., 66. a 67., kedy žalobné dôvody boli nedôvodné, nepreukázané a ich cieľom bolo jednoznačne špekulatívne napádať zákonne vydané stanoviská a závery bez existencie konkrétnych skutočností či rozporu s konkrétnymi právnymi predpismi. Rovnako tak závery v bode 64 považuje sťažovateľ 2/ za plne akceptovateľné a v súlade s doterajšou judikatúrou súdov.

Záverom kasačnej sťažnosti účastník 1/ dodal, že žalobcovia nemôžu svoju obranu prispôbovať čomukoľvek, pretože žalovaný ako i iní účastníci musia mať možnosť presne reagovať na dôvody žaloby. To aj žalovaný i účastník 1/ učinil, keď jasne v podaniach (a aj v rámci administratívneho konania) uviedol, že právny ani skutkový stav popísaný v rozhodnutí nie je dôvodom pre zmenu alebo zrušenie rozhodnutia. Tvrdenie správneho orgánu v rozhodnutí má plne oporu v právnej úprave a dokazovaní, hoci to žalobcovia čiastočne namietali.

48. Nakoľko správny súd žalobe vyhovel, účastník 1/ mal za to, že jeho rozhodnutie je vo vzťahu k nemu arbitrárne, pretože žalobné dôvody neobstoja a je výsledkom rozšíreného a nesprávneho výkladu a nesprávneho právneho posúdenia veci. Konštatoval, že rozhodnutiami žalovaného a orgánu I. stupňa jasne nadobudol právo, ktorého spochybnenia sa žalobcovia domáhali účelovo; čo sa týka porušenia zásad konania tieto boli podľa neho dodržané, pričom žalobcovia samotní žalobné dôvody po podaní žaloby neprípustne rozširovali, keďže ich často uviedli len všeobecne a krajský súd postupoval v rozpore s ustanoveniami SSP, keď svojím konaním a rozhodnutím porušil zásadu rovnosti zbraní účastníkov konania pred ním, a to najmä tým, že rozhodoval ultra petitum a neprimeraným spôsobom rozširoval preskúmanie žalobných dôvodov aj na dôvody, ktoré neboli žalobcami uplatnené a súčasne sám vytváral právnu argumentáciu k týmto dôvodom za žalobcov. Podľa neho došlo uvedeným rozhodnutím k zrušeniu zákonne vydaných rozhodnutí, a preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu, vec mu vrátil na ďalšie konanie a zaviazal žalobcov 1/ až 5/ povinnosťou nahradiť mu trovy konania v rozsahu 100 %.

III.

Vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti

49. Ku kasačnej sťažnosti sa vyjadrili účastníci konania, a to zúčastnená osoba 3/ -Združenie domových samospráv, ktorý považoval kasačné sťažnosti sťažovateľov za neodôvodnené, účelové a nezákonné interpretácie, aplikácie zákona a žiadal, ako neprípustné a neopodstatnené, ich odmietnuť.

50. Ďalej sa vyjadrili prostredníctvom právnej zástupkyne žalobca 1/ dňa 02.05.2019, ako aj žalobcovia 2/ - 5/ v písomnom podaní z 09.05.2019, ktorí žiadali, aby kasačný súd kasačné sťažnosti, ako

nedôvodné, zamietol.

51. Ku kasačnej sťažnosti stavebníka - Hydro Company, s.r.o. sa vyjadril aj žalovaný, ktorý sa s argumentáciou účastníka konania Hydro Company, s.r.o. v plnom rozsahu stotožnil.

IV.

Konanie na kasačnom súde

52. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou na jej podanie (ustanovenie § 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná (§ 439 SSP), má predpísané náležitosti (§ 445 ods. 1 SSP a § 57 SSP), preskúmal napadnutý rozsudok z dôvodov a v rozsahu uvedenom v podanej kasačnej sťažnosti (§ 440 SSP, § 441 SSP a § 453 SSP), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

53. Ku kasačnej sťažnosti žalovaného konštatuje nasledovné:

Žalovaný dôvody kasačnej sťažnosti vzhladol v ust. § 440 ods. 1 písm. g/ SSP tvrdiac, že správny súd porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesprávne právne posúdenie krajského súdu (bod 50 rozsudku), podľa sťažovateľa spočíva v tom, že z účelu umiestnenia stavby, z ktorého má byť nepochybné, kde bola stavba umiestnená plynne, že prípadný nedostatok identifikačných prostriedkov v území, prostredníctvom ktorých by bolo možné umiestnenie líniovej stavby opisom bezpečne ohraničiť, je potrebné odstrániť práve vyznačením umiestnenia stavby v grafickej prílohe rozhodnutia. Ďalej konštatuje, že v administratívnom spise sa, podľa právneho názoru krajského súdu, nachádza výkres „Situácia širších vzťahov“, o ktorého oznámení (vyvesení), spolu s prvostupňovým rozhodnutím, nie je v spise žiadna zmienka. Vnútorný rozpor výroku rozhodnutia o umiestnení stavby, ohľadom riečného kilometra a tiež nedostatok opisu územia, nebol, podľa krajského súdu, odstránený grafickou prílohou a keďže sa jedná o stavbu pozostávajúcu z niekoľkých stavebných objektov a prevádzkových súborov, situovaných na ploche niekoľkých desiatok až stoviek metrov, nemožno považovať za opis územia, kde má byť stavba umiestnená tak ako to konštatoval správny súd. Žalovaný poukázal na § 36 ods. 4 stavebného zákona ako aj na ustanovenia vyhlášky č. 453/2000 Z.z., § 4 ods. 1, 2, § 3 ods. 3 písm. a/ a nesúhlasil s uvedeným názorom.

54. Kasačný súd, po oboznámení sa s obsahom sťažnostného bodu, vo vzťahu k rozhodnutiu správneho súdu vyjadreného v bodoch 50 a 53 rozsudku, konštatuje, že sa v plnom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozsudku krajského súdu o neurčitosti výroku prvostupňového správneho rozhodnutia v spojení s rozhodnutím žalovaného, keď správny súd podrobne, vyčerpávajúco svoj názor zdôvodnil. Kasačný súd preto na zdôvodnenie rozsudku krajského súdu, v bodoch 50 - 53 rozsudku a na ne nadväzujúcich, poukazuje a ich neopakuje.

55. Kasačný súd navyiac uvádza, že nemôže akceptovať názor žalovaného, že uvádzané riečne kilometre sú len orientačné, v kontexte s ostatnou argumentáciou žalovaného. Umiestnenie posudzovanej stavby musí byť, aj podľa kasačného súdu, presné, nezameniteľné, práve charakter stavby, ktorá sa umiestňuje na rieke Hron, na tomto prírodnom fenoméne je východiskom pre umiestnenie posudzovanej stavby, v konkrétnom mieste (kilometri) vodného toku, preto presné umiestnenie stavby vyjadrené r.km (nie v metroch ako tvrdil žalovaný) je pre určitosť umiestnenia stavby a hodnotenia jej vplyvu na životné prostredie, východiskom pre hodnotenie splnenia zákonných podmienok pre umiestnenie tohto druhu stavby, aj podľa zákona č. 24/2006 Z.z.

56. Kasačný súd konštatuje, že aj v prípade líniovej stavby (§ 36 ods. 4 stavebného zákona) postačí opis územia, je však vždy potrebné umiestnenie stavby aj tohto druhu (MVE) špecifikovať konkrétne, nezameniteľne a určite, tak, aby bolo zrejmé (aj charakterom opisu konkrétneho územia), kde konkrétne, v ktorom mieste (kilometri) rieky, sa stavba umiestňuje. Kasačný súd vyhodnotil túto námietku za

nedôvodnú a v plnej miere sa stotožnil s bodom 53 rozsudku krajského súdu a s jeho podrobnou argumentáciou. Navyiac dodáva, že presné údaje umiestnenia stavby musia byť účastníkom konania zrejme tak, aby sa mohol účastník konania k tomuto podstatnému aspektu umiestňovania stavby tohto druhu (MVE) vyjadriť. Pokiaľ existujú rozpory v čase územného konania (v štádiách oznámenia o začatí správneho konania, ústneho pojednávania, miestneho zisťovania a ďalšieho konania pred rozhodnutím vo veci samej), týkajúce sa umiestnenia stavby, nie je možné na uvedenú skutkovú a právnu situáciu riadne aplikovať koncentračnú zásadu (§ 36 ods. 2, § 42 ods. 5 zákona č. 50/1976 Zb.). Akceptáciou názoru žalovaného by došlo k porušeniu práv žalobcov byť oboznámený s podkladmi rozhodnutia pred jej vydaním, zvoliť si účinný prostriedok obrany, aj vo vzťahu k námietkam, ktoré má právo účastník konania podať v lehote na podanie námietok a môže dôjsť týmto spôsobom k porušeniu ďalších práv účastníka správneho konania. Uvedený názor žalovaného je možné aplikovať len vo vzťahu k námietkam týkajúcich sa skutočností, ktoré účastník správneho konania reálne mal k dispozícii z informácií, z podkladov v správnom konaní a mohol sa a bol spôsobilý sa s ním oboznámiť. Opačným postupom by boli popreté práva účastníka namietat skutočnosti týkajúce sa správneho konania len z dôvodu, že správny orgán informácie (napr. presné, určité vymedzenie umiestnenia stavby) účastníkovi správneho konania, pred vydaním rozhodnutia neposkytol, resp. poskytol iné, odlišné informácie, než ktoré sú obsahom rozhodnutia vo veci samej, resp. poskytol informácie, ktoré nezodpovedajú skutočnému umiestneniu stavby. Presné vymedzenie (km) umiestnenia stavby súvisí aj s riadnym zistením skutkového stavu veci a aplikáciou zásady materiálnej pravdy.

57. Žalovaný nesúhlasí s názorom, že výrok rozhodnutia o umiestnení stavby je neurčitý. Argumentuje pri tom ustanovením § 4 ods. 1 písm. b/ a písm. c/ vyhlášky č. 453/2000 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona (ďalej len „vyhláška č. 453/2000 Z.z.“), že výrok rozhodnutia má obsahovať druh, účel a stručný opis predmetu územného rozhodnutia. S týmto argumentom sa však kasačný súd nemôže stotožniť, pretože rozpor v určovaní riečnych kilometrov považujeme za príliš veľký, aby sa dalo určiť o aké územie umiestnenia stavby sa napokon jedná. Stavba „Malá vodná elektrárňa Žiar nad Hronom r.km 130,113“ umiestnená na pozemkoch v katastrálnom území Ž. U. T. v riečnom kilometri 130,137 na rieke Hron, pričom sa územie vodného diela má nachádzať v r.km 129,400 až po r.km 132,900. Navyše Krajský súd rozhodnutie odôvodňuje tým, že ani grafická príloha neodstránila pochybnosti v presnejšom opise územia a určenia riečneho kilometra aj na základe týchto skutočností má kasačný súd za to, že aj zisťovacie konanie, podľa ustanovenia § 18 zákona č. 24/2006 Z.z. nemohlo byť vykonané zákonným spôsobom. Z hľadiska závažnosti potreby správneho a zákonného posúdenia vplyvov navrhovanej činnosti, považuje tieto skutočnosti, za skutočnosti spôsobujúce nezákonnosť rozhodnutia, spôsobenú nedostatočným zistením skutkového stavu a nedostatočným vykonaním zisťovacieho konania.

58. Kasačný súd nespochybňuje, že zásady právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery sú súčasťou právneho poriadku Únie. Inštitúcie Európskej únie, ale aj členské štáty ich pri výkone právomoci, ktoré im zveruje právna úprava únie, musia dodržiavať (rozsudky Netto Supermarket, C 271/06, EU:C:2008:105, bod 18 a Plantanol C 201/08, EU:C:2009:539, bod 43). Účelom posudzovania vplyvov na životné prostredie je zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie. Posudzovanie vplyvov musí zahŕňať všetky vplyvy na životné prostredie, ktoré z určitého projektu a zo stavu dotknutého životného prostredia vyplývajú k danému okamihu. Pokiaľ sa medzičasom zmenili environmentálne podmienky alebo sa zmenil projekt takým spôsobom, že sú možné iné významné vplyvy na životné prostredie, je potrebné sa zaoberať otázkou či výsledky posúdenia vplyvov na životné prostredie, v čase zisťovacieho konania, „reflektujú“ možné významné vplyvy na životné prostredie, v súvislosti s vydaním rozhodnutia vo veci samej územného rozhodnutia na umiestnenie stavby (rozsudok Súdneho dvora C 201/02, bod 47, C 290/03, bod 47 a nasl., C 508/03, body 103 až 106, obdobne rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 8Sžp/27/2011 zo dňa 28.02.2012, str. 13). Podľa názoru kasačného súdu, pre zistenie či „staré“ stanovisko vydané z EIA vydané v zisťovacom konaní je možno použiť ako podklad pre vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby MVE, vydanom za niekoľko rokov a za prísnejšej environmentálnej úpravy, než bolo vydané rozhodnutie v zisťovacom konaní, je potrebné vyhodnocovať v kontexte či došlo k podstatným zmenám navrhovanej činnosti, podmienok v dotknutom území, novým skutočnostiam súvisiacich s vecným obsahom

rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní, k vývojom nových technológií na realizáciu navrhovanej činnosti ako aj z hľadiska zmien (pri sprísnení kritérií environmentálnej ochrany), a teda aj postupov v rámci zákona EIA, ktorá predpokladá zásadnú hrozbu závažného negatívneho vplyvu na životné prostredie.

59. Z ust. zákona č. 24/2006 Z.z. vyplýva, že rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní, je iba jedným z podkladov získaným pred vydaním rozhodnutia vo veci samej. Podľa zákona č. 24/2006 Z.z., pokiaľ by bolo vydané záverečné stanovisko, je povolujujúci orgán povinný k záverečnému stanovisku prihliaďať, avšak nie je ním viazaný. Právo na spravodlivosť je potrebné hodnotiť vo vzťahu k procesu ako celku, čo znamená, že rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní bol žalovaný kompetentný, ako povoľovací orgán, preskúmať ako podklad rozhodnutia vo veci samej a hodnotiť jeho závery vo vzťahu k umiestneniu MVE, v rozhodnutí, v časových a právnych súvislostiach, v čase konania a rozhodovania príslušného orgánu o umiestnení stavby MVE, čo je v súlade so zásadou materiálnej pravdy.

60. Zo skutkovej podstaty celého prejednávaneho prípadu, ktorý sa začal už v roku 1997 je zrejmé, že stavebník podnikol všetky potrebné kroky k uspokojeniu všetkých nárokov a požiadaviek vznesených príslušnými a kompetentnými orgánmi. Z tohto hľadiska je na jednej strane obava narušenia právnej istoty stavebníka, ktorý má právo po podaní návrhu a splnení všetkých zákonných podmienok na vydanie pozitívneho rozhodnutia vo veci.

61. Na druhej strane však je potrebné zachovať zákonnosť postupu v rozhodovaní o umiestnení stavby podľa stavebného zákona a nadväzujúceho osobitného predpisu - zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v súvislosti so „zisťovacím konaním“ podľa § 18 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej už len „zákon č. 24/2006 Z.z.“). Na základe nepriamych a nekonkrétnych vyjadrení činných orgánov nedošlo k dostatočnému vykonaniu zisťovacieho konania, ktoré je esenciálnym prvkom pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie, a preto nemohol byť vplyv umiestnenia MVE Žiar nad Hronom na životné prostredie v danej oblasti posúdený správne. Taktiež vzhľadom na dĺžku trvania celého konania v rozhodovaní o umiestnení stavby MVE Žiar nad Hronom je pravdepodobná zmena pomerov a skutočností v životnom prostredí daného územia. Už podľa všeobecného právneho predpisu, zákona č. 543/2002 Z.z o ochrane prírody a krajiny- § 4 ods. 1 „Každý je pri vykonávaní činnosti, ktorou môže ohroziť, poškodiť alebo zničiť rastliny alebo živočíchy, alebo ich biotopy, povinný postupovať tak, aby nedochádzalo k ich zbytočnému úhynu alebo k poškodzovaniu a ničeniu.“ Aj z týchto dôvodov za záujem spoločnosti je riadne vykonanie zisťovacieho konania a splnenie zákonných náležitostí vyplývajúcich zo zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

62. Už spomínaná dĺžka celého konania naskytuje však viacero otázok, ktoré je potrebné zvážiť. Správne a zákonné posúdenie vplyvov na životné prostredie je nevyhnutné pre dodržanie environmentálno-právnej zásady trvalo udržateľného rozvoja a všeobecnej ochrany životného prostredia vyplývajúcej z povinnosti všetkých orgánov verejnej správy, i fyzických a právnických osôb.

63. V implicitne naskytujúcej sa otázke, či sa riadiť podľa starej právnej úpravy (zákona o posudzovaní vplyvov) účinnej do 31.12.2016, alebo naopak riadiť sa podľa ustanovení právnej úpravy účinnej od 1.1.2017 sa ponúkajú viaceré pohľady. Je preto potrebné ich zhodnotiť. Prvým pohľadom je skutočnosť, že stavba MVE Žiar nad Hronom je nepochybne veľkým zásahom do životného prostredia, a preto by malo byť posudzovanie vplyvu budúceho vykonania tejto stavby predmetom prísneho posudzovania a hodnotenia vplyvov na životné prostredie. Tento fakt hovorí v prospech využitia novej, prísnejšej právnej úpravy účinnej od 1.1.2017. Je však nutné pozrieť sa na celú problematiku s nadhľadom a zhodnotiť celú skutkovú podstatu prejednávaneho prípadu.

64. Na druhej strane stojí otázka právnej istoty a zákonnosti konania správnych orgánov, aj súdov. Konanie vo veci rozhodnutia o umiestnení stavby malej vodnej elektrárne siaha ďaleko pred dátum 31.12.2016, a preto nachádzame odpoveď na túto otázku v § 65e zákona č. 24/2006 Z.z.. Ten hovorí, že zisťovacie konania a konania o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny začaté a

právoplatne neukončené pred 1. januárom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. decembra 2016. Samotná úvaha využitia ustanovení novej právnej úpravy, by bola porušením zákonnosti a právnej istoty navrhovateľa, nakoľko pôvodný návrh na rozhodnutie o umiestnení stavby bol podaný pred 31.12.2016. Všetky postupy v spojitosti s konaním o umiestnení stavby boli vykonávané na základe v tom čase aktuálnej a účinnej právnej úpravy, pričom stavebník nemohol vedieť, že samotné konanie sa natiahne na takto neúnosne dlhý čas a že dôjde k zmene právnej úpravy.

65. Za najpodstatnejší faktor ovplyvňujúci postup v konaní je práve posudzovanie vplyvov plánovanej stavby na životné prostredie. Vysporiadanie sa s touto otázkou zo strany stavebného úradu mesta Žiar nad Hronom a žalovaného nepovažuje kasačný súd za dostatočné. Stavba malej vodnej elektrárne má nepochybne obrovský vplyv a spôsobuje nespočetné množstvo zmien v životnom prostredí a preto si dovoľuje kasačný súd apelovať na zákonnú povinnosť uskutočnenia riadneho zisťovacieho konania. V nadväznosti na tieto skutočnosti považuje za prínosné zhodnotenie vplyvu a prínosu už existujúcich stavieb malých vodných elektrární v lokalite rieky Hron.

66. K sťažnostnému bodu, v ktorom žalovaný vyjadril nesúhlas s právnym názorom krajského súdu, vyjadrený v bode 58 rozsudku správneho súdu, str. 42 rozsudku, v ktorom správny súd konštatoval, že v územnom konaní, ak vyvstanú otázky, na základe opodstatnených námietok účastníkov konania, na ktoré nereagujú dotknuté orgány v záväzných stanoviskách, musí tieto otázky posúdiť stavebný úrad, pričom spôsob, akým to zabezpečí je na ňom, k tomuto sťažnostnému bodu kasačný súd uvádza, že správne orgány zo zákona (bez ohľadu na námietky účastníkov územného konania) boli povinné posúdiť umiestnenie stavby MVE aj z hľadiska starostlivosti o životné prostredie, verejného záujmu a potrieb potrebných požiadaviek opatrení v území a jeho dôsledkov.

67. Správne orgány sú oprávnené vyhodnocovať záväzné stanoviská podľa ich záverov vždy na základe námietok účastníkov konania a nielen ich „automaticky“, (ich závery), do svojich rozhodnutí, prevziať. Keďže sa jedná o podklady rozhodnutí žalovaného v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím, boli povinné správne orgány, v prípade vznesených námietok účastníkov konania alebo ex offo zistených nezrovnalostí v týchto stanoviskách, stanoviská preskúmať a v dôvodoch rozhodnutí sa s námietkami, resp. zistenými nezrovnalosťami, vysporiadať. Bolo povinnosťou správnych orgánov v inštančnom postupe, v dôvodoch svojich rozhodnutí, sa vysporiadať aj s námietkami účastníkov o vplyve MVE na životné prostredie. Odôvodnenie rozhodnutia žalovaného, v bode 4, str. 19/22, odkazuje na stanoviská dotknutých orgánov, podľa vlastného vyjadrenia dotknutého orgánu Okresného úradu Žiar nad Hronom, pozemkový a lesný odbor zo dňa 16.02.2016, z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy a k námietke účastníka konania, ktorý namieta posúdenie návrhu dotknutých orgánov (námietka žalobcu v 3. rade), správny orgán odkazuje na vyjadrenie k odvolacím dôvodom žalobcu v 2. rade, v bode 3 rozhodnutia, v ktorom označený subjekt, žalobca v 3. rade, namieta nezákonnosť záväzného stanoviska dotknutého orgánu na úseku štátnej vodnej správy - Okresného úradu Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie č. OÚ-BB-OSPZZ-2017/012587-003 zo dňa 31.03.2016, v ktorom správny orgán poukazuje, že v prípade, že účastník konania uplatní námietku proti obsahu záväzného stanoviska, stavebný úrad vykoná postup podľa § 140b ods. 5 zákona, pričom podľa vyjadrenia žalovaného v rozhodnutí, k takémuto postupu došlo, keď stavebný úrad si vyžiadal vyjadrenie od dotknutého orgánu starostlivosti o životné prostredie, na úseku štátnej vodnej správy, ktorý zotrval na obsahu svojho záväzného stanoviska, požiadal o zmenu alebo potvrdenie vydaného záväzného stanoviska nadriadený orgán (Ministerstvo životného prostredia SR), ktoré potvrdilo obsah záväzného stanoviska dotknutého orgánu, a to stanoviskom z 05.06.2017. Správny orgán konštatoval, že odvolateľ (žalobca v 3. rade), ale ani stavebný úrad ako žalovaný, nie sú oprávnení spochybňovať príslušnosť správneho orgánu, právomoc preskúmať záväzné stanovisko správneho orgánu prvého stupňa, keď právomoc Ministerstva životného prostredia SR je vymedzená osobitným právnym predpisom - zákonom č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy. Bližšie sa námietkami účastníka konania - žalobcu v 2. rade, vo vzťahu k označenému záväznému stanovisku v dôvodoch rozhodnutia, žalovaný nevyjadroval.

68. Výraz „verejný záujem“ je nevyhnutne extenzívny. Predpokladá za prirodzené, že miera voľnej

úvahy, ktorú požíva zákonodarný orgán pri zavádzaní rôznych opatrení bude široká (napr. sociálnych, hospodárskych a iných) a bude rešpektovať názor zákonodarného orgánu o tom, čo je „vo verejnom záujme“, pokiaľ tento názor nebude zjavne bez rozumného odôvodnenia. Zásah do práv subjektu, majetkových práv, práv na podnikanie subjektu, ktoré sú vykonané z dôvodov legitímnej sociálnej, hospodárskej alebo inej politiky (environmentálnej politiky, politiky ochrany životného prostredia), môže byť vo verejnom záujme aj vtedy, ak tento zásah bezprostredne nemá z neho úžitok celá spoločnosť (obdobne sa vyjadril vo veci James a ďalší v. Spojené kráľovstvo, rozsudok z 21.02.1986, Séria A č. 98, obdobne aplikovateľné záležitosti). V prípade umiestňovania MVE dochádza k zásahu do viacerých verejných záujmov - ochrana životného prostredia, ochrana prírodného bohatstva, ktorého súčasťou je záujem na ochrane a zachovaní zdravého životného prostredia

69. Medzi požiadavkami verejného alebo všeobecného záujmu spoločnosti a požiadavkami ochrany základných práv jednotlivca musí byť dosiahnutá „spravodlivá rovnováha“.

70. Z hľadiska posudzovania zákona č. 50/1976 Zb., z hľadiska zmyslu a účelu tohto zákona, je potrebné vyvodiť záver, že verejným záujmom v zmysle uvedeného zákona bude predovšetkým vo vzťahu k prejednávanej veci zabezpečiť ochranu životného prostredia v súvislosti s umiestnením a povolením MVE - posudzovanej stavby. Pri riešení rozporov medzi dotknutými orgánmi, ktoré vyplývajú zo záväzných stanovísk, sa postupuje podľa § 136 zákona č. 50/1976 Zb., ak námietky účastníkov konania smerujú proti obsahu záväzného stanoviska, stavebný úrad konanie preruší a vyžiada si od dotknutého orgánu stanovisko k námietkam. Ak dotknutý orgán stanovisko nezmení, stavebný úrad si vyžiada potvrdenie alebo zmenu záväzného stanoviska od orgánu, ktorý je nadriadeným orgánom dotknutého orgánu. Záväzné stanovisko z hľadiska konania žalobcu sleduje konečný hospodársky, spoločenský cieľ, ktorý je konkrétne, v posudzovanom prípade, stavba MVE. Získanie kladného záväzného stanoviska, potrebného pre konanie a rozhodovanie žalovaného vo veci, je iba jedným z viacerých zákonných požiadaviek, ktoré musel stavebník, ako účastník správneho konania, pre uskutočnenie svojho cieľa, uskutočniť. Z objektívneho pohľadu je v rámci územného konania chráneným záujmom určité územie a jeho rozvoj a v tejto súvislosti, z pohľadu umiestňovania MVE, umiestnenie tohto typu stavby v súlade s rešpektovaním ochrany životného prostredia v umiestňovanom území. Aby bol tento chránený záujem rešpektovaný, vzhľadom k zložitosti a rozličnosti dopadov konkrétnych subjektívnych cieľov, majú orgány územnej správy a stavebné úrady postupovať vo vzájomnej súčinnosti s dotknutými orgánmi chrániace verejné záujmy podľa osobitných predpisov. Táto spolupráca sa prejavuje už spomínaným vydávaním záväzných stanovísk (§ 126 ods. 1, § 140a ods. 1, § 140b ods. 1 stavebného zákona). Je potrebné zdôrazniť, že z ust. § 39a ods. 1 a 2 stavebného zákona vyplýva, že pre vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o umiestnení MVE ako aj pre rozhodnutie o stavebnom povolení, nie je potrebné získať len jediné (v predmetnej veci spochybňované záväzné stanovisko), ale celý súbor stanovísk, vyjadrení a pod., ktoré vytvárajú z pohľadu verejného práva spoločné reálne podmienky pre uskutočnenie subjektívneho cieľa. Záväzné stanoviská slúžia ako podklad pre vydanie územného rozhodnutia. Záväzné stanoviská, ktoré boli posudzované a namietané účastníkmi aj v prejednávanej veci, nemožno napadnúť samostatnou žalobou a preskúmať v súdnom prieskume, s poukazom na ustálenú judikatúru, preto obsah a skutočnosti uvádzané v záväzných stanoviskách, ktoré sú premietnuté vo výroku a dôvodoch rozhodnutia žalovaného, spojeného s prvostupňovým správnym rozhodnutím, sú súčasťou odôvodnenia rozhodnutia žalovaného, čo znamená, že žalovaný je povinný v dôvodoch svojho rozhodnutia nielen „bezhľavo“ prevziať obsah a argumenty uvádzané dotknutými orgánmi vo vydaných záväzných stanoviskách, ale vysporiadať sa určite, konkrétne, dostatočne a logicky s argumentami účastníkov správneho konania, ktoré závery týchto dotknutých orgánov, uvedené v záväzných stanoviskách, spochybňujú. V tomto smere je potrebné, aby odôvodnenie rozhodnutia správneho orgánu vydané vo veci samej (rozhodnutie o vydaní územného rozhodnutia, stavebného povolenia na umiestnenie stavby, aj v prejednávanej veci, bolo riadne odôvodnené a jeho odôvodnenie reflektovalo na argumenty účastníkov konania, ktorí zákonnosť záväzných stanovísk spochybňujú. Nie je možné akceptovať, bez ďalšieho, názor žalovaného, vyjadrený v rozhodnutí vo veci samej, ktorý poukazuje na závery záväzných stanovísk, ktoré boli podkladmi pre vydanie rozhodnutia žalovaného bez toho, aby argumentačne, v odôvodnení rozhodnutia, žalovaný zdôvodnil zákonnosť týchto záväzných stanovísk a riadne sa vysporiadal so skutkovými a právnymi argumentami účastníkov

konania, ktoré tieto záväzné stanoviská spochybňujú. Pokiaľ rozhodnutie žalovaného vo svojich dôvodoch odkazuje iba na závery záväzných stanovísk dotknutých orgánov, bez ďalšieho, nie je možné považovať takéto rozhodnutie žalovaného za dostatočne zdôvodnené a konštatovať jeho zákonnosť. Kasačný súd zdôrazňuje, že stavebný úrad v konaní o umiestnení stavby je nielen orgán, ktorému náleží len „zhromažďovanie“ predložených dokladov a mechanické zachytenie ich obsahu vo vydávanom rozhodnutí stavebnému úradu patrí aj povinnosť posúdiť a vyhodnotiť, okrem iného, aj súlad predložených podkladov s právnymi predpismi, na ochrane ktorých je verejný záujem, a to nielen vzhľadom na vznesené námietky účastníkov konania, ale aj bez ohľadu na vznesené námietky. Takto je povinný správny orgán postupovať pred vydaním rozhodnutia vo veci samej ex offio, teda bez ohľadu na vznesené námietky účastníkov konania, avšak pokiaľ konkrétne námietky účastníka konania spochybňujú zákonnosť vydaného záväzného stanoviska dotknutého orgánu, je povinný v dôvodoch rozhodnutia sa s týmito argumentami účastníkov konania riadne, argumentačne vysporiadať. Toto vysporiadanie musí byť subsumované v dôvodoch rozhodnutia vo veci samej o to viac, keď záväzné stanoviská dotknutých orgánov nemôžu byť predmetom samostatného súdneho prieskumu a ich zákonnosť sa preskúmava v súvislosti s prieskumom zákonnosti rozhodnutia vo veci samej tak, ako to bolo v prejednávanej veci.

71. Kasačný súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 13.12.2017, sp.zn. 6Sžo/2/2016, ktorý konštatuje: „Dotknuté orgány nepredkladajú záväzné stanoviská týkajúce sa ich subjektívnej právnej sféry, ale týkajúce sa verejných záujmov, ktorých ochrana vyplýva z osobitného predpisu. Dotknutý orgán v konaní podľa zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov má postavenie sui generis. Podstatou záväzného stanoviska je na jednej strane odborná pomoc stavebnému úradu a na druhej strane ochrana verejných záujmov, ktoré sú zverené do ich pôsobnosti, a to v zmysle osobitných právnych predpisov a záväzné stanovisko sa tak stáva jedným z podkladov pre rozhodnutie.“

72. Záväzné stanoviská v zmysle ustálenej judikatúry nie sú samostatným predmetom súdneho prieskumu, pokiaľ sú podkladmi pre rozhodovanie správnych orgánov vo veci samej, tak ako záväzné stanoviská boli podkladom pre rozhodovanie správnych orgánov v konaní o umiestnení a povolení stavby MVE.

73. Kasačný súd konštatuje, že pri riešení sporov medzi dotknutými orgánmi vyplývajúci zo záväzných stanovísk sa postupuje podľa § 136 zákona č. 50/1976 Zb. Ak námietky účastníkov konania smerujú proti obsahu záväzného stanoviska, stavebný úrad konanie preruší a vyžiada si od dotknutého orgánu stanovisko k námietkam. Ak dotknutý orgán stanovisko nezmení, stavebný úrad si vyžiada potvrdenie alebo zmenu záväzného stanoviska od orgánu, ktorý je nadriadeným orgánom dotknutého orgánu. Počas prerušenia konania neplynú lehoty na rozhodnutie veci stavebným úradom. Záväzné stanovisko vo forme opatrenia nepodlieha samostatne súdnemu prieskumu, nakoľko ide o opatrenie, ktorým nebolo trvalým spôsobom zasiahnuté do subjektívnych práv žalobcu, t.j. je rozhodnutím, resp. opatrením dočasnej povahy, pričom konečným rozhodnutím bude až rozhodnutie vydané v územnom a stavebnom konaní, ktoré následne bude možno preskúmať súdom. Záväzné stanovisko z hľadiska konania žiadateľa - stavebníka, sleduje konečný hospodársky či spoločenský cieľ, ktorým je konkrétne, v posudzovanom prípade stavba MVE. Získanie kladného záväzného stanoviska v prejednávanej veci je iba jedným z viacerých zákonných požiadaviek, ktoré musí stavebník pre uskutočnenie svojho cieľa uskutočniť. Z objektívneho pohľadu je v rámci územného konania chráneným záujmom určité územie a jeho rozvoj. Aby bol tento chránený záujem rešpektovaný (vzhľadom k zložitosti a rozličnosti dopadov konkrétnych subjektívnych cieľov), majú orgány územnej správy a stavebné úrady postupovať vo vzájomnej súčinnosti s dotknutými orgánmi chrániacimi verejné záujmy podľa osobitných predpisov). Táto spolupráca sa prejaví vydaním záväzných stanovísk (§ 126 ods. 1, § 140a ods. 1, § 140b ods. 1 stavebného zákona). Kasačný súd dospel k názoru, že žalovaný ani prvostupňový správny orgán sa nevysporiadali s námietkami účastníkov konania, vo vzťahu k záväzným stanoviskám, za toto vysporiadanie nie je možné považovať postup, ktorý bol realizovaný podľa § 140b ods. 5 stavebného zákona. Kasačný súd vyhodnotil zdôvodnenie rozhodnutia žalovaného za nedostatočné, v rozpore so zákonom, ktoré v konečnom dôsledku popiera právo účastníkov správneho konania na prejednanie ich námietok a riadne zdôvodnenie správneho rozhodnutia vo veci.

74. Kasačný súd navyiac dodáva, že v prejednávanej veci nie je pochýb, že verejným záujmom bude pri umiestňovaní MVE na „živom organizme“, v prírode, na rieke Hron, predovšetkým ochrana životného prostredia a jednotlivých živočíchov, biotopov v tomto prostredí, čo s súčasnej dobe, kedy sa neustále globálne kladie dôraz na ochranu planéty, ochranu živočíšnych druhov a zdravého životného prostredia, ochrana prírodného bohatstva, súčasťou je ochrana a zachovanie zdravého životného prostredia, je podľa názoru kasačného súdu, jednoznačná preferencia verejného záujmu v tejto prejednávanej veci nad záujmom na výrobe elektrickej energie, ktorú má priniesť budúca prevádzka umiestnenej malej vodnej elektrárne. Tento záver nie je, podľa názoru kasačného súdu, v rozpore s aktualizáciou koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov Slovenskej republiky do roku 2030, ktorá je súčasťou predloženého administratívneho spisu, kde sú vyhodnotené prínosy, negatíva MVE, avšak len z hľadiska odhadov pre hrubé množstvo elektrickej energie vyrobenej vodnými elektrárňami. Táto koncepcia nie je vyhodnocovaná (toto vyhodnotenie nie je preukázané z obsahu administratívneho spisu) ani z rozhodnutia žalovaného, ktorý by argumentami - napr. aj ekonomickými, v prípade, že takéto argumenty existujú, preukázal prínos výroby elektrickej energie z MVE oproti zásahu, ktorú ich výstavba a prevádzka spôsobuje a v budúcnosti bude spôsobovať životnému prostrediu (vrátane neodvratiteľných škôd a nenahraditeľných škôd), a to aj vzhľadom k zisteniam finančného aspektu, čo sa týka hodnoty vyrobenej elektrickej energie z MVE a štátnych (európskych) dotácií, ktoré smerujú na jej výstavbu, teda zisteniu „čistého“ ekonomického účinku, efektivity, výstavby a prevádzky MVE. Tieto skutočnosti nie sú súčasťou administratívneho spisu, ani hodnotenia orgánov verejnej správy v tomto smere v rozhodnutiach, preto nie je možné, bez vyhodnotenia ďalších skutočností, hodnotiť využívanie hydroenergetického potenciálu vodných tokov, formou aj MVE, ako efektívne v takej miere, že efektívnosť, hlavne hospodárska, finančná, v prospech Slovenskej republiky a jeho občanov prevyšuje (aj podstatne) následky (škodové následky), ktoré výstavba a prevádzka MVE sprevádza, a to aj konkrétnej MVE, ktorá bola umiestňovaná preskúmaným správnym rozhodnutím na rieke Hron, z hľadiska vplyvu (negatívneho vplyvu), vzniknutých škôd a nenahraditeľných, neodvratiteľných škôd na životnom prostredí.

75. Aj z tohto pohľadu nie je možné jednoznačne konštatovať, že umiestnenie MVE, vzhľadom aj na skutočnosť, že na vodnom toku rieky Hron sú umiestňované a prevádzkované v súčasnosti aj ďalšie MVE, je v súlade s verejným záujmom, keď rozhodnutie žalovaného, ani prvostupňového správneho orgánu, vo svojich dôvodoch a z obsahu administratívneho spisu, nepreukazuje tento záver.

76. Preto kasačný súd sa stotožnil aj s argumentáciou správneho súdu vyjadrenej v bode 60 a 61 rozsudku správneho súdu.

77. Kasačný súd konštatuje, že Koncepcia predpokladá monitorovanie, str. 29, ktoré predpokladá v súlade s § 16 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z.z. sledovanie a vyhodnocovanie vplyvu schválených strategických dokumentov (Koncepcie), na životné prostredie, okrem toho aj vyhodnocovanie vplyvov stavby a jej prevádzky na životné prostredie, vo väzbe na prijaté opatrenia na ochranu životného prostredia. Z koncepcie, str. 31, vyplýva, podľa Prílohy č. 1 aktualizácie koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov Slovenskej republiky do roku 2030, aj povinnosť vykonávania monitorovania vplyvov na životné prostredie a na stav vodného útvaru počas jej prípravy, realizácie a jej prevádzkovania, subjektom odborne spôsobilým, s dostatočnými skúsenosťami a relevantných referenciami ako aj evidovanie a uchovávanie výsledkov monitorovania v súlade s požiadavkami povoľujúcich orgánov štátnej správy. Uvedené skutočnosti sa v obsahu administratívneho spisu nenachádzajú tak, aby bolo možné relevantne posúdiť vplyvy umiestnených MVE z hľadiska vplyvov na životné prostredie, a teda aj vyhodnocovať, nielen aktuálnosť, ale aj účinnosť a dôsledky koncepcie využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov, ktorá bola prijatá na základe uznesenia vlády SR č. 178/2011 zo dňa 09.03.2011, pričom vzhľadom na rozhodovanie správnych orgánov vo veci umiestnenia MVE (v roku 2018), predpokladá aj kasačný súd, že existuje dokumentácia, ktorá uvedenú koncepciu, z hľadiska jej efektívnosti, prínosov a negatív dostatočne vyhodnocuje, a to aj vzhľadom na časový úsek, ktorý uplynul od prijatia tejto koncepcie.

78. Vo vzťahu k projektom MVE je záujem, aby ich realizácia a spôsob využitia bol ekologický a v čo najmenšom rozsahu zasahoval (negatívne) do životného prostredia. Kasačnému súdu sú známe aj „hlasy“ verejnosti, ochranárov, laickej verejnosti, poukazujúce na negatívne dôsledky výstavby a prevádzky MVE, často umiestňované „nelogicky“ na vodných tokoch a na životné prostredie. Odborná verejnosť kladie väčší dôraz na otázku či energetickú účinnosť elektrární a ich ekonomický prínos, vzhľadom aj na zdroje, ktoré boli na výstavbu poskytnuté (štátne a dotácie z EÚ - verejné zdroje), či ekonomický prínos prevýšil (a v akom rozsahu), zasahovania a trvalý zásah do životného prostredia, ktorý je spojený s výstavbou a prevádzkou MVE. Tento zásah častokrát je spojený s nemožnosťou obnovy životného prostredia, do ktorého výstavba, umiestnenie a prevádzka MVE zasiahla. Efektívnosť výrobnnej kapacity a využitia hydroenergetického potenciálu lokality a jej prínos by mal prevyšovať environmentálny a celospoločenský negatívny aspekt výstavby a prevádzky MVE. Tak ako konštatoval kasačný súd, z Koncepcie vyplýva povinnosť orgánov správy životného prostredia viesť a uchovávať evidenciu požiadaviek na výkon monitoringu vplyvu na životné prostredie, uplatnený v rozhodnutiach o povolení stavby a od investora vyžadovať odovzdávanie výsledkov monitorovania, v zmysle posudzovania vplyvu umiestňovanej a prevádzkovej MVE na životné prostredie a výsledky tohto monitoringu vyhodnocovať priebežne, dopĺňať do evidencie. Z obsahu administratívneho spisu nie sú zrejmé výsledky tohto monitoringu vo vzťahu k MVE, ktoré sú prevádzkované už na rieke Hron a ich vplyv na životné prostredie, ako aj na iných riekach, v tomto smere absentuje zo strany správnych orgánov aktualizácia Koncepcie a jeho monitoring, vo vzťahu k vodnému toku, na ktorom MVE má byť umiestnená tak, aby boli k dispozícii všetky objektívne skutočnosti svedčiacie o pozitívnych, ale aj negatívnych dôsledkoch umiestnenia a prevádzky MVE na vodnom toku Hronu, pričom aj tieto skutočnosti, podľa názoru kasačného súdu, mali byť jedným z podkladov pre vydanie územného rozhodnutia § 37 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb., kde zákonodarca priamo zakotvuje povinnosť stavebného úradu posúdiť návrh predovšetkým z hľadiska starostlivosti o životné prostredie. Rámec tohto kritéria by mal byť nosným kritériom pre umiestňovanie MVE na vodnom toku, keď takáto stavba jednoznačne zasahuje, pri jej umiestnení, do existujúceho životného prostredia a bude trvale zasahovať aj svojou prevádzkou.

79. Ekonomický aspekt prínosu MVE je potrebné hodnotiť nielen z hľadisk výroby elektrickej energie, napr. porovnávaním výroby elektrickej energie získanej v SR z iných zdrojov, ale aj pri „výnosoch“ zohľadniť náklady (z verejných zdrojov - štátne dotácie, dotácie EÚ, iné verejné zdroje), ktoré boli na výstavbu MVE vynaložené a v súlade s uvedenými kritériami a najmä komplexne hodnotiť otázku výstavby ako aj prevádzky MVE, elektrickej energie vyrobenej v MVE. Kasačnému súdu nie je zrejmý ani z obsahu administratívneho spisu a vôbec už z rozhodnutia žalovaného, „čistý“ prínos - efektívnosť výroby elektrickej energie MVE rovnakého charakteru - druhu, ako je umiestňovaná MVE, o to viac, keď na verejnosti stále častejšie prenikajú názory aj odbornej verejnosti, že výstavba MVE a jej prevádzka, znamenajúca výrobu elektrickej energie, nie je efektívnym prínosom pre spoločnosť a stále vo väčšom sa poukazuje na argumenty, že k výstavbe MVE dochádza najmä z dôvodu „výhodnej“ dotačnej politiky SR a EÚ. Pričom vyhodnotenie práve efektivity MVE, v zmysle vyššie uvedených skutočností a hľadisk odborne spôsobilou osobou, môže priniesť závery, ktoré bude možné považovať za objektívne skutočnosti, ktoré hodnotia pozitíva ako aj negatíva spojené s umiestnením a prevádzkou MVE, s poukazom na rozsah vplyvov (negatívnych vplyvov, ktoré je taktiež možné predpokladať a vyčísliť) na životné prostredie, v ktorom sa výstavba MVE realizuje a vykonáva sa následne, po jej výstavbe, jej prevádzka.

80. Kasačný súd poukazuje na zmätocnosť rozhodnutia správnych orgánov, vo vzťahu k určitosti a jednoznačnosti umiestnenia stavby, vychádzajúc z výrokových častí týchto rozhodnutí a rozpore s územným plánom Mesta Žiar nad Hronom, záväzná časť regulatívy územného rozvoja mesta z apríla 2009 (v bode 4.2 v oblasti vodných tokov a vodných tiel, v bode 1, realizovať BD-MVE Žiar nad Hronom, na toku Hrona v r.km 130, 137).

81. Ku kasačnej sťažnosti žalovaného, ktorý nesúhlasil s bodom 62 rozsudku a vyjadril sa k námietke účastníkov konania, ktorí prejavili pochybnosti o tom či ide o líniovú stavbu, kasačný súd poukazuje, že vzhľadom na obsah administratívneho spisu, charakter umiestňovanej a povoľovanej stavby, nie je, ani

podľa názoru kasačného súdu, možné jednoznačne konštatovať, že umiestňovaná stavba je líniovou stavbou v súlade s § 139 ods. 4 SSP, vzhľadom na gramatický výklad znenia § 139 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb., na rozdiel od krajského súdu, podľa názoru kasačného súdu, žalovaný bol povinný v súlade so znením § 139 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. vo svojom rozhodnutí riadne zdôvodniť, že sa jedná o líniovú stavbu. Podľa názoru kasačného súdu, v rozhodnutí vyjadrený názor žalovaného, že sa jedná o líniovú stavbu nemá oporu v znení § 52 ods. 1 písm. a/ zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách (ďalej aj „zákon o vodách“), keď sa správny orgán nedostatočne vysporiadal s touto podstatnou námietkou účastníkov konania, od ktorej správnosti posúdenia závisí vyhodnocovanie zákonnosti ďalších postupov a rozhodnutí správnych orgánov. Preto kasačný súd dáva do pozornosti správnemu orgánu znenie § 52 ods. 1 písm. a/ zákona č. 364/2004 Z.z. vo väzbe na ust. § 139 ods. 4 zákona č. 50/1976 Zb. Správny orgán je povinný v zmysle uvedených ustanovení a charakteru umiestňovanej stavby, vychádzajúc z jej projektovej dokumentácie a ďalších identifikačných znakov tejto stavby, vyhodnotiť či skutočne je možné takúto stavbu považovať za líniovú stavbu, keď nie je možné, bez riadneho zdôvodnenia rozhodnutia konštatovať, tak ako konštatoval žalovaný vo svojom rozhodnutí, že nemal pochybnosť o tom, že sa jedná o líniovú stavbu, čo odôvodnil rozsiahlosťou stavby, pozostávajúcej z jednotlivých stavebných objektov a demonštratívnym výpočtom líniových stavieb v § 139 ods. 3 stavebného zákona. Takáto interpretácia líniovej stavby, vo väzbe na umiestňovanú stavbu žalovaným je nedostatočná, nepresvedčivá a vzhľadom na projektovú dokumentáciu a uvádzané znenie zákonných ustanovení, v tomto štádiu konania, nedostatočne zdôvodnená a tým aj nepreukázaná. Pokiaľ stavebný úrad nebol kompetentný otázku charakteru uvedenej stavby posúdiť a zdôvodniť, mal predložiť túto otázku na vyriešenie špecializovanému stavebnému úradu, čo však neznamená, že závery tohto posúdenia špecializovaného stavebného úradu nie je možné ďalej posudzovať, vyhodnocovať aj v súdnom prieskume vo veci samej. V tomto smere kasačný súd neakceptoval názory správneho orgánu vyjadrené v napadnutom rozhodnutí, nevzhliadol presvedčivosť záverov, že sa jedná o líniovú stavbu, vzhľadom na nedostatočnú argumentáciu správneho orgánu v preskúmanom rozhodnutí.

82. K námietke žalovaného, ktorý nesúhlasil s bodom 65 rozsudku, v ktorom žalobcovia namietali nesúlad napadnutého rozhodnutia s územným plánom mesta Žiar nad Hronom, kasačný súd poukazuje, že správny súd konštatoval nezrozumiteľnosť rozhodnutia vo vzťahu k umiestneniu MVE na príslušnom kilometri. V tomto smere kasačný súd súhlasí s názorom, že rozhodnutie žalovaného, v spojení s prvostupňovým správnym rozhodnutím, je v tejto časti nezrozumiteľné, keď nie je, vzhľadom na už vyššie uvádzané nezrovnalosti, zrejme, na ktorom konkrétnom kilometri má byť predmetná stavba umiestňovaná, rozpor výrokových častí s odôvodnením, tak ako už podrobne sa správny súd, ale aj kasačný súd k týmto námietkam vyjadroval, vo väzbe na túto námietku potom treba vyhodnocovať aj námietku nesúladu rozhodnutia s územnou plánovacou dokumentáciou, keď územný plán mesta Žiar nad Hronom z apríla 2009 v bode 4.2 v oblasti vodných tokov a vodných diel, upravil realizovať MVE Žiar nad Hronom, na toku Hronu, v r.km 130, 137, čo znamená, že iba v týchto kilometroch je, podľa územnoplánovacej dokumentácie, umiestnenie MVE v súlade so zákonom. Bez vyriešenia jednoznačnosti umiestnenia MVE, nie je možné ani v tomto kontexte zákonnosť rozhodnutia žalovaného, vyhodnotiť. V tomto smere treba poukázať aj na stanovisko kasačného súdu, vyjadrené v tomto rozhodnutí, ku Koncepcii využitia hydroenergetického potenciálu vodných tokov SR do roku 2030 a nutnosť jej aktualizácie a vyhodnotenie ich pozitív a negatív z hľadiska úspory elektrickej energie a prínosov do verejných zdrojov, pri spočítaní pozitív a negatív, ktoré sa týkajú výstavby a prevádzky MVE a negatívnych vplyvov (trvalých a neobnoviteľných a obnoviteľných negatívnych vplyvov) na životné prostredie, ktoré je možné v určitom rozsahu aj vyčíslieť. Následne po určení presného umiestnenia stavby je možné vyhodnocovať nielen umiestnenie stavby v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou, ale aj ďalšími aspektami územnoplánovacích podkladov, v súlade s ktorými každé rozhodnutie o umiestnení stavby musí byť súladné. Taktiež je potrebné, aby súčasťou predloženého administratívneho bola kompletná územnoplánovacia dokumentácia (ktorá v administratívnom spise absentuje, súčasťou predloženej územnoplánovacej dokumentácie bol len územný plán mesta Žiar nad Hronom, ktorá je podkladom pre rozhodovanie správnych orgánov a na ktorú správne orgány v dôvodoch svojho rozhodnutia poukazujú a taktiež je potrebné, aby svoje rozhodnutie náležitým spôsobom, zrozumiteľne, riadne, správne orgány, zdôvodnili. Aj tento sťažnostný bod vyhodnotil kasačný súd ako nedôvodný.

83. K sťažnostným námietkam účastníka konania Hydro Company s.r.o. týkajúcich sa posúdenia zrozumiteľnosti rozhodnutia žalovaného ohľadne umiestnenia MVE, rozporu rozhodnutia žalovaného s územnoplánovacou dokumentáciou, nedostatočného zdôvodnenia rozhodnutia správneho orgánu v tomto smere, ako aj zdôvodnenia posúdenia či sa jedná o líniovú stavbu, sa vyjadril kasačný súd vo vzťahu k sťažnostným bodom sťažovateľa 1/ - žalovaného a na ne poukazuje v plnom rozsahu, preto opakovane sa k týmto sťažnostným námietkam (ktoré sú totožné so sťažnostnými námietkami sťažovateľa 1/ žalovaného), nevyjadruje.

84. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa 2/, že nesúhlasí s názorom správneho súdu vyjadrený v bode 68 rozsudku, ktorý konštatuje porušenie práv žalobcu v 1. rade v správnom konaní, v tom smere, že pred vydaním rozhodnutia žalovaného nebol žalovaným predložený kompletný administratívny spis, v plnej miere sa kasačný súd s argumentáciou správneho súdu v bode 68 stotožňuje. Ďalej poukazuje, že správny orgán, ktorý rozhoduje o odvolaní proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu, je povinný mať k dispozícii kompletný administratívny spis, všetky podklady, ktoré boli podkladmi pre vydanie prvostupňového správneho rozhodnutia a pokiaľ k takejto procesnej vade zo strany žalovaného dôjde, dôjde k vydaniu rozhodnutia žalovaného bez existencie kompletného administratívneho spisu, ktorý bol súčasťou administratívneho spisu pred prvostupňovým správnym orgánom, vrátane všetkých podaní, opravných prostriedkov, podkladov a dôkazov, ktoré predkladajú účastníci po vydaní prvostupňového správneho rozhodnutia, tak je nutné konštatovať, že postup, ktorý predchádzal vydaniu rozhodnutia žalovaného, nebol súladný so zákonom.

85. Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy SR: „Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.“

86. Podľa čl. 44 ods. 1 až 4 Ústavy SR: „Každý má právo na priaznivé životné prostredie. Každý je povinný chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo. Nikto nesmie nad mieru ustanovenú zákonom ohrozovať ani poškodzovať životné prostredie, prírodné zdroje a kultúrne pamiatky. Štát dbá o šetrné využívanie prírodných zdrojov, o ekologickú rovnováhu a účinnú starostlivosť o životné prostredie a zabezpečuje ochranu určitým druhom voľne žijúcich rastlín a voľne žijúcich živočíchov.“

87. Kasačný súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR č.k. I. ÚS 223/09-131 zo dňa 27.05.2010, v ktorom Ústavný súd SR uviedol, že: „Účinná starostlivosť o životné prostredie je ústavnou hodnotou (čl. 44 ods. 4 Ústavy SR), o ktorú dbá štát. Subjektom práva na životné prostredie je každý (čl. 44 ods. 1 Ústavy SR). Štát zabezpečuje účinnú starostlivosť o životné prostredie všestranne, pritom základné formy tejto starostlivosti sú normotvorba (právny rámec ochrany) a dozor orgánov štátnej správy pre životné prostredie nad vybranými činnosťami v oblasti životného prostredia. Prejavom významu požiadavky na účinnú ochranu a starostlivosť o životné prostredie je jej zakotvenie v normách najvyššej právnej sily. Okrem ústavy ide o množstvo medzinárodných zmlúv, ale aj komunitárne právo, ktoré v otázkach spojených s ochranou a tvorbou životného prostredia venujú zvýšenú pozornosť. S ohľadom na to, že subjektom práva na životné prostredie je, podľa ústavy, každý, Slovenská republika prijala viaceré právne záväzky smerom k zabezpečeniu účasti verejnosti na rozhodovacích procesoch orgánov verejnej správy vo sfére životného prostredia. V medzinárodnoprávnej rovine ide najmä o dohovor o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia (publikovaný pod č. 43/2006 Z.z., ďalej len „Aarhuský dohovor“). V zákonnej rovine ide napríklad o ZIPaKZ, do ktorého bola implementovaná smernica Rady 96/61/ES o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania v znení smernice 2003/35/ES ako aj zákon č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon EIA“).

88. Odporúčanie Výboru ministrov Rady Európy (87) 16 o administratívnych konaniach vyzdvihuje narastajúci počet oblastí správneho práva, kde správne orgány čoraz viac čelia výzve na ochranu kolektívnych záujmov pri ochrane krajiny, prírody (tzv. prvkom nenahraditeľným spôsobom spojených so životným prostredím) a logicky sú preto orgány štátnej moci častejšie prizývané na vydávanie

uvedených kolektívnych rozhodnutí. Odporúčanie kladie jasný dôraz na úlohu združení (asociácií) zastupujúcich osoby pri ich práve na ochranu záujmov chránených právom vrátane súdneho prieskumu týchto kolektívnych rozhodnutí správneho orgánu (článok I. zásada II.b/ a VII. odporúčania).

89. Podľa § 37 stavebného zákona ku dňu 08.02.2018, podkladom pre vydanie územného rozhodnutia sú územné plány obcí a zón. Ak pre územie nebol spracovaný územný plán obce alebo zóny, podkladom na vydanie územného rozhodnutia sú spracované územnoplánovacie podklady podľa § 3 a ostatné existujúce podklady podľa § 7a; inak stavebný úrad obstará v rozsahu nevyhnutnom na vydanie územného rozhodnutia iné podklady, najmä skutočnosti získané vlastným prieskumom alebo zistené pri miestnom zisťovaní (ods. 1).

Stavebný úrad v územnom konaní posúdi návrh predovšetkým z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a potrieb požadovaného opatrenia v území a jeho dôsledkov; preskúma návrh a jeho súlad s podkladmi podľa odseku 1 a predchádzajúcimi rozhodnutiami o území, posúdi, či vyhovuje všeobecným technickým požiadavkám na výstavbu a všeobecne technickým požiadavkám na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu, prípadne predpisom, ktoré ustanovujú hygienické, protipožiarne podmienky, podmienky bezpečnosti práce a technických zariadení, dopravné podmienky, podmienky ochrany prírody, starostlivosti o kultúrne pamiatky, ochrany poľnohospodárskeho pôdneho fondu, lesného pôdneho fondu a pod., pokiaľ posúdenie nepatrí iným orgánom (ods. 2).

Stavebný úrad v územnom konaní zabezpečí stanoviská dotknutých orgánov a ich vzájomný súlad a posúdi vyjadrenia účastníkov a ich námietky. Stavebný úrad neprihliadne na námietky a pripomienky, ktoré sú v rozpore so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou (ods. 3).

Ak stavebný úrad po posúdení návrhu podľa odsekov 1 až 3 zistí, že návrh alebo predložená dokumentácia nie je v súlade s podkladmi podľa odseku 1, s predchádzajúcimi územnými rozhodnutiami, so všeobecnými technickými požiadavkami alebo s predpismi uvedenými v odseku 2, návrh zamietne (ods. 4).

90. K sťažnostnej námietke, nesúhlasu sťažovateľa 2/ s názorom, že došlo k porušeniu subjektívneho práva žalobcu v 1. rade vydaním rozhodnutia žalovaného, kasačný súd poukazuje, že aj tento aspekt je potrebné hodnotiť z hľadiska verejného záujmu v kontexte, či umiestnenie ďalšej vodnej elektrárne na rieke Hron je v súlade s verejným záujmom, predovšetkým pri zohľadňovaní skutočnosti, akým spôsobom, kde a v akom rozsahu sú umiestňované (a umiestnené) na rieke Hron iné vodné elektrárne prevádzkované. Z tohto pohľadu, verejný záujem prevažuje aj záujem žalobcu 1/ a jeho základné právo vlastníť a užívať majetok a právo podnikat'. Práve existencia verejného záujmu, je nosným východiskom pre posudzovanie zákonnosti umiestňovanej stavby - MVE.

91. Z obsahu podkladov rozhodnutia žalovaného kasačný súd zistil a duplicitne k sťažnosti sťažovateľa 2/ uvádza, že správne orgány konali o umiestnení stavby MVE na 130 a 113 km, zo zápisnice 1933/2017, v rozhodnutí o verejnej vyhláške zo dňa 06.03.2017 nevyplýva, že by došlo k umiestneniu MVE na 130 a 113 km a z administratívneho spisu a existujúcej dokumentácie nevyplývajú tieto závery. Kasačný súd poukazuje, že výrok rozhodnutia žalovaného je nezrozumiteľný (v rozpore) k odôvodneniu rozhodnutia, obsahu prvostupňového rozhodnutia a obsahu podkladov rozhodnutia (predloženého administratívneho spisu), keď v rozhodnutí žalovaného sa umiestňuje MVE Žiar nad Hronom v r.km 130 a 113, sám žalovaný v bode 2 rozhodnutia konštatuje, že v návrhu na vydanie územného rozhodnutia ako aj oznámení o začatí územného konania vyplýva, že stavba má byť umiestnená na r.km 130 a 113 a nie 130 a 137. V prvostupňovom rozhodnutí, vo výrokovej časti, je umiestňovanie MVE na r.km 130 a 113 tak ako vyplýva z výrokovej časti, uvedenie riečného km, tento záver je v rozpore s obsahom oznámenia o začatí konania a umiestnenie MVE na r.km 130 a 113 je v rozpore s územným plánom mesta Žiar nad Hronom z apríla 2009 (ktorý nespochybňoval stavebník) s bodom 4.2, bod 1, v ktorom územná plánovacia dokumentácia počítá s realizovaním MVE Žiar nad Hronom na toku Hron v r.km 130 a 137.

92. V súlade s ust. zákona č. 50/1976 Zb. bolo potrebné, aby správne orgány aplikovali regulatívy, územnoplánovacia dokumentáciu VÚC, ktorá je nadradená územnoplánovacej dokumentácii mesta Žiar nad Hronom, keď nie je možné aplikovať územný plán obce, pokiaľ je v rozpore s územným plánom

VÚC (§ 30 ods. 1, 2 zákona č. 50/1976 Zb.). Rozhodnutie žalovaného je v rozpore s regulatívami VÚC 7.13, 7.14 (ktorá nie je súčasťou administratívneho spisu a predložili ju žalobcovia).

93. Kasačný súd sa oboznámil s obsahom celého rozsudku správneho súdu, vrátane bodu 57 a výkladu správneho súdu k aplikácii § 65e zákona č. 24/2006 Z.z., keď nie je pochýb o tom, akým spôsobom je potrebné vykladať prechodné ustanovenia.

94. Kasačný súd k bodu 57 rozsudku správneho súdu uvádza nasledovné:

Je potrebné konštatovať, že zisťovacie konanie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. začalo na základe návrhu stavebníka podaného do 31.12.2014, dňa 23.12.2014 a vzhľadom na úpravu § 65e zákona č. 24/2006 Z.z. sa zisťovacie konanie vykonalo a umiestnenie stavby sa posudzovalo, v súlade s úpravou zákona č. 24/2006 Z.z. účinného do 31.12.2014. Rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní, ktoré bolo súčasťou administratívneho spisu Okresného úradu Žiar nad Hronom, odbor starostlivosti o životné prostredie č. OU-ZH-OSZP-2016/002265 zo dňa 03.02.2016 (ďalej len „rozhodnutie v zisťovacom konaní“) nadobudlo právoplatnosť dňa 01.03.2016 a nebolo predmetom, tak ako vyplýva z obsahu administratívneho spisu, súdneho prieskumu, i keď takéto rozhodnutia boli a sú spôsobilým predmetom súdneho prieskumu, čo preukazuje jednotná a rozsiahla súdna prax. Úpravu § 65e zákona č. 24/2006 Z.z. napriek jednoznačnému gramatickému výkladu nie je možné, podľa kasačného súdu, hodnotiť výlučne gramaticky a absolútne. Kasačný súd poukazuje na Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/52/EÚ zo dňa 16.04.2014 (ďalej aj „smernica“), ktorou sa mení smernica 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, účinná od 15.05.2014, transpozícia 16.05.2017.

95. V bode 27 smernica upravuje zisťovacie konanie a v bode 29 stanovuje: „Pri určovaní pravdepodobnosti významného vplyvu projektu na životné prostredie by príslušné orgány mali identifikovať najrelevantnejšie kritériá, ktoré by sa mali zväžiť a mali by vziať do úvahy informácie, ktoré by mohli byť dostupné na základe iných posúdení vyžadovaných v rámci právnych predpisov Únie, v záujme efektívneho a transparentného uplatňovania zisťovacieho konania. V tejto súvislosti je vhodné bližšie určiť obsah rozhodnutia zo zisťovacieho konania, najmä v prípade, keď sa nevyžaduje posúdenie vplyvov na životné prostredie. Okrem toho, zohľadňovanie nevyžadovaných pripomienok, ktoré mohli byť prijaté od iných zdrojov, napríklad od verejnosti alebo orgánov verejnej správy, aj keď sa nevyžadujú žiadne formálne konzultácie v štádiu zisťovacieho konania, predstavuje dobrý správny postup.“

96. Podľa bodu 27 „zisťovacie konanie by malo zabezpečiť, aby posúdenie vplyvov na životné prostredie bolo potrebné len pre projekty, ktoré by mohli mať významný vplyv na životné prostredie“.

97. Kasačný súd sa súčasne oboznámil aj so znením bodu 39 tejto smernice, a dodáva nasledovné:

Rozhodnutie o umiestnení stavby MVE musí vychádzať z ust. § 37 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb., z ktorého vyplýva povinnosť správnych orgánov posúdiť návrh stavebníka na umiestnenie stavby predovšetkým z hľadiska starostlivosti o životné prostredie. Zákonodarca v ust. § 37 ods. 2 upravuje aj ďalšie zákonnú materiu skúmania umiestnenia stavby, už okrem spomínanej podmienky ochrany prírody aj podmienky bezpečnosti práce, dopravné podmienky a iné. Dôležitosť posudzovanie podmienok na umiestnenie tohto druhu stavby zákonodarca zdôrazňuje v texte zákona slovom „predovšetkým z hľadiska starostlivosti o životné prostredie“. Umiestňovanie stavby v úprave zákona č. 50/1976 Zb. podlieha aplikácii zásad upravených v zákone č. 71/1967 Zb., ktorým je zásada materiálnej pravdy (§ 3 ods. 4, § 3 ods. 5, § 32 ods. 1, § 46, §47 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. v spojení s § 140 zákona č. 50/1976 Zb.), ktorá predpokladá zistenie všetkých relevantných skutočností týkajúcich sa umiestňovania stavby a ich relevantného posúdenia v čase rozhodovania o umiestnení stavby, a teda povinnosť správnych orgánov zistiť riadne skutkový stav vecí. Naplnením tohto zákonného postupu správnych orgánov je predpoklad, že vydanie rozhodnutia správnych orgánov o umiestnení stavby predpokladá riadne zistenie hmotnoprávnych podmienok potrebných pre vydanie rozhodnutia. Starostlivosť o životné prostredie a v ňom subsumovaný verejný záujem je potrebné, podľa kasačného súdu, skúmať z hľadiska aplikácie hmotnoprávnych ustanovení zákona a platnej a účinnej právnej úpravy. Podľa kasačného súdu otázku umiestnenia stavby tohto druhu MVE z hľadiska starostlivosti o životné prostredie a zabezpečenia

podmienok ochrany prírody bol povinný správny orgán hodnotiť z hľadiska hmotnoprávnej úpravy platnej a účinnej v čase rozhodovania o umiestnení stavby, čo v plnej miere zodpovedá aplikácii zásady materiálnej pravdy.

98. Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval v tejto súvislosti za dôležité zdôrazniť, že jednou zo základných zásad správneho konania je zásada materiálnej pravdy, na základe ktorej rozhodnutia správnych orgánov musia vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci. Táto zásada je zakotvená nielen v § 3 ods. 5 správneho poriadku, ale je premietnutá aj v jeho ďalších ustanoveniach (§ 32 ods. 1, § 46, § 47 ods. 3). Z obsahu predmetnej zásady vyplýva, že správny orgán je povinný vykonávať dokazovanie tak, aby boli náležite objasnené všetky rozhodujúce okolnosti dôležité pre posúdenie veci (úplnosť zistenia). Správny orgán musí zabezpečiť, aby skutkové zistenia, ktoré vyplývajú z vykonaného dokazovania čo najviac zodpovedali skutočnosti (presnosť zistenia)(viď rozsudok NS SR sp.zn. 6Sžrk/21/2018). Za účelom získania čo najkomplexnejšieho katalógu podkladov pre rozhodnutie, správny poriadok v ustanovení § 32 ods. 3 zakotvuje štátnym orgánom, orgánom územnej samosprávy, fyzickým osobám a právnickým osobám explicitne povinnosť poskytnúť správne orgánu súčinnosť pri získavaní potrebných informácií a podkladov (viď rozsudok NS SR sp.zn. 1Sžrk/15/2018).

99. Kasačný súd neprehladol existujúce skutkové a právne okolnosti prejednávanej veci, časové hľadisko vydania rozhodnutia o umiestnení stavby, nadobudnutie jeho právoplatnosti (v roku 2018), t.j. niekoľko rokov od podania návrhu stavebníka na posúdenie stavby podľa zákona č. 24/2006 Z.z. (december 2014), posudzovanie stavby z hľadiska EIA v právnej úprave účinnej do 31.12.2014 - podľa právnej úpravy, ktorá bola menej prísna než úprava účinná v čase vydania rozhodnutia o umiestnení stavby. Kasačnému súdu je zrejma odlišnosť a sprísnenie právnej úpravy EIA pri porovnaní úpravy účinnej do 31.12.2014 a v roku 2018. Jednoznačne treba konštatovať sprísnenie kritérií pre zisťovacie konanie (obsah prílohy 10 k zákonu č. 24/2006 Z.z.) a postupu odborného a verejného posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie navrhovaných činností pred rozhodnutím o umiestnení stavby, čo jednoznačne vyplýva porovnaním uvedených právnych úprav, čo je v súlade s neustále sa sprísňujúcou environmentálnou politikou Slovenskej republiky a Európskej únie. Tieto skutočnosti dotvrdzuje aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva. Kasačný poukazuje na návrh generálnej advokátky vo veci C 6/04 ESD, ktorá v bode 48 konštatuje, že „včasné zohľadnenie potrieb ochrany územia zabraňuje chybnému plánovaniu, ktoré musí byť prípadne korigované, ak sa až pri konkrétnom povoľovaní ukáže, že projekt nemôže byť realizovaný v tejto forme z dôvodu poškodenia chráneného územia. Preto platí aj v rámci smernice o biotopoch myšlienka, ktorá vznikla pre smernicu 85/337/EHS o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, že odhad dosahov musí byť uskutočnený tak skoro ako je to možné“.

100. Rozsudok Súdneho dvora vo veci C-418/04 Komisia - proti Írsku, ktorý v bode 5 konštatuje: „Čl. 6 ods. 3 smernice 92/43 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín podriaďuje požiadavku primeraného odhadu dosahov plánu alebo projektu, ktorý priamo nesúvisí so správou lokality klasifikovanej ako osobitne chránené územie alebo pre ňu nie je potrebný v domnienke, že je tu pravdepodobnosť alebo nebezpečenstvo, že tento plán alebo projekt ovplyvní predmetnú lokalitu významným spôsobom. Berúc do úvahy osobitne zásadu predchádzania škodám, takéto nebezpečenstvo existuje, ak nemôže byť vylúčené na základe objektívnych skutočností, že tento plán alebo projekt ovplyvňuje predmetnú lokalitu významným spôsobom. Z toho vyplýva, že táto smernica vyžaduje, aby bol každý plán alebo projekt predmetom primeraného odhadu jeho dosahov, ak na základe objektívnych skutočností nie je možné vylúčiť, že dotknutú lokalitu ovplyvní významným spôsobom. Takýto odhad predpokladá, že pred jeho schválením musia byť zistené, za pomoci najlepších vedeckých poznatkov v danej oblasti, všetky aspekty plánu alebo projektu, ktoré môžu samostatne alebo v spojení s inými plánmi alebo projektami ovplyvniť ciele ochrany tejto lokality.“

101. Bod 231“ podľa čl. 6 ods. 3 druhej vety smernice o biotopoch, naopak, plán alebo projekt môže byť schválený len ak sa vnútroštátne orgány ubezpečia, že nepriaznivo neovplyvní integritu lokality. Posudzovaním na základe smernice 85/337 alebo smernice 2001/42, preto nemôže nahradiť postup

upravený v čl. 6 ods. 3 a ods. 4 smernice o biotopoch.“

102. Správne orgány v oboch stupňoch sa nezaoberali, v odôvodnení rozhodnutia nevyhodnocovali vplyv výstavby ako aj prevádzky umiestnenej stavby na životné prostredie, a to aj v budúcnosti, napriek tomu, že od zisťovacieho konania v úprave zákona č. 24/2006 Z.z. došlo k podstatnej zmene, k sprísneniu kritérií pre posudzovanie stavby z hľadiska vplyvu na životné prostredie. Nevyhodnocovali v tomto kontexte námietky účastníkov tak, aby sa jednoznačne, zrozumiteľne a hodnoverne v dôvodoch rozhodnutí vysporiadali so skutočnosťou, že nie je potrebné, aj napriek novej právnej úprave posudzovania obdobných stavieb podľa zákona č. 24/2006 Z.z. vykonať opätovné posúdenie tejto stavby a jej vplyv na životné prostredie, vzhľadom na časový moment rozhodovania o jej umiestnení. V tomto kontexte absentuje akékoľvek zdôvodnenie v rozhodnutiach správnych orgánov a vysporiadanie sa hodnoverným spôsobom, s podanými námietkami účastníkov správneho konania. Správne orgány boli povinné v súlade so zásadou materiálnej pravdy sa vysporiadať s námietkami účastníkov konania, ktorí spochybňovali závery posúdenia stavby podľa zákona č. 24/2006 Z.z. v zisťovacom konaní, a to vzhľadom na časové hľadisko podania návrhu stavebníka na posúdenie EIA, právnu úpravu, vývoj tejto právnej úpravy vnútroštátnej, ako aj únijnej, ktorá sprísňuje environmentálne aspekty posudzovania umiestňovania stavieb. Bolo povinnosťou správnych orgánov, z hľadiska aplikácie zásady materiálnej pravdy, ktorý je hmotnoprávnym prvkom posudzovania, skúmať či umiestňovaná stavba je v súlade s ochranou životného prostredia, s verejným záujmom. Tieto aspekty ako hmotnoprávny prvok bolo potrebné posudzovať v súlade s platnou úpravou účinnou v čase rozhodovania orgánov o umiestnení stavby. Ako už kasačný súd konštatoval, takéto vyhodnocovanie v rozhodnutí žalovaného a prvostupňového správneho orgánu a vysporiadaní sa s argumentami účastníkov konania, absentuje.

103. V predložennom administratívnom spise absentuje existencia akýchkoľvek podkladov, ktoré by tieto skutočnosti či už nutnosť, resp. nepotrebnosť opätovného posudzovania umiestnenej stavby z hľadiska zákona č. 24/2006 Z.z. obsahovali.

104. Pri hodnotení konkrétnych skutkových okolností pri umiestnení stavby MVE je na jednej strane verejný záujem súvisiaci s ochranou životného prostredia a na druhej strane práva stavebníka na podnikanie, právo vlastníť majetok ako aj právo legitímnych očakávaní a právnej istoty, ktorá súvisí s rozhodovaním (v danom prípade právoplatným rozhodovaním v zisťovacom konaní podľa zákona č. 24/2006 Z.z., právnej úprave do 31.12.2014). V danom prípade nebráni správne orgánu vyhodnotiť pomer prienikov verejného záujmu súvisiaceho s ochranou životného prostredia ako ústavnými právami „verejnosti“, v danom prípade žalobcov, ktorí podali správnu žalobu proti rozhodnutiu žalovaného (čl. 44 ods. 1 Ústavy SR), s právom stavebníka na podnikanie, na vlastníctvo majetku ako aj s ústavným právom legitímneho očakávania, ktoré súvisí aj s princípom právnej istoty vydaným správnych rozhodnutiam v zisťovacom konaní. V každom jednotlivom prípade však je potrebné vyhodnocovať testom proporcionality prieniky jednotlivých práv a vyhodnocovať, ktorý záujem, ktoré právo je potrebné zohľadňovať a požíva zvýšenú právnu ochranu. Otázkou verejného záujmu, právo žalobcov na priaznivé životné prostredie, ktorou si súčasne aj s podanou správnu žalobou uplatnili návrhom na zrušenie rozhodnutia žalovaného, je potrebné vyhodnocovať environmentálne dôsledky umiestňovania MVE vo vzťahu k negatívnym, neodstrániteľným dôsledkom, ktoré výstavba a budúca prevádzka MVE na životné prostredie majú, vyhodnocovania, aj v kontexte tých skutočností, že na rieke Hron sú už prevádzkované, umiestňované iné MVE, vrátane MVE Lutilla, z hľadiska ochrany životného prostredia zisťovať a vyhodnocovať negatívne vplyvy výstavby a prevádzky MVE na životné prostredie, živočíchov, rastliny, biotopy a iné zložky životného prostredia, v rozsahu škôd, ktoré sú nenahraditeľné, neodstrániteľné, ktoré z dlhodobého hľadiska je možné odstrániť alebo postupne odstraňovať, v kontexte so skutočnými pozitívnymi aspektami vybudovania MVE - prínosom na výrobe elektrickej energie v porovnaní napr. s výrobou elektrickej energie inými zdrojmi (napr. zdrojmi zaťažujúcimi životné prostredie spaľovaním fosílnych palív), v kontexte finančných prostriedkov, ktoré do výstavby (z verejných zdrojov) sú poskytované na výstavbu, príp. na prevádzku MVE tak, aby verejnosť, a aj účastníci a rovnako aj správny orgán mal dostatočne relevantné východiská, aby mohol vykonať test proporcionality. V tomto smere nie je možné vychádzať z Koncepcie, na ktorú poukazoval žalovaný vo svojom rozhodnutí, keď súčasťou administratívneho spisu, tak ako už konštatoval v rozsudku kasačný

súd, nie sú podklady - aktualizácia a vyhodnocovanie tejto Koncepcie. V tomto smere kasačný súd v plnej miere odkazuje na predchádzajúce body tohto rozsudku, ktorý považuje za súčasť svojej argumentácie v tomto smere, najmä body 77, 78, 79 tohto rozsudku.

105. Vo vzťahu k legitímnemu očakávaniu stavebníka (sťažovateľa 2/) a ústavného princípu právnej istoty, ktorý je na strane stavebníka tým, že má „v rukách“ právoplatné rozhodnutie zo zisťovacieho konania, je potrebné legitímne očakávanie vzhliadnuť aj na strane verejnosti, keď MVE a jej umiestnenie môže byť realizované až po zistení skutkových okolností, reálnych skutočností vplyvu MVE na životné prostredie, existujúcich v čase umiestňovania stavby, keď normy environmentálne a verejné záujmy ochrany životného prostredia sa globálne sprísňujú a do popredia sa vo verejnosti kladú požiadavky environmentálne ako prvoradé.

106. Nakoľko správne orgány v dôvodoch rozhodnutí sa nevysporiadali s námietkami účastníkov správneho konania, ktorí požadovali opätovné hodnotenie stavby z hľadiska platnej legislatívy zákona č. 24/2006 Z.z., kasačný súd považuje postup správnych orgánov v tomto smere za formalistický prístup.

107. V každom jednotlivom prípade je potrebné zisťovať či dotknutá osoba - stavebník, sa mohla spoliehať na zákonnosť právoplatného rozhodnutia v zisťovacom konaní, aj ak došlo k vydaniu rozhodnutia o umiestnení stavby, v časovom období niekoľko rokov od posudzovania stavby v zisťovacom konaní pri novelizovanej právnej úprave zákona č. 24/2006 Z.z. a sprísnenia environmentálnej politiky Slovenskej republiky, aj Európskej únie. Aj judikatúra európskeho súdneho práva pozná prípady, kedy je možné zásadu právnej istoty a legitímnej dôvery alebo istoty „porušiť“ (napr. bod 68) rozhodnutie vo veci C 508/03 rozsudok Súdneho dvora, prvá komora, zo dňa 04.05.2006.

108. V danom prípade kasačný súd neprehliadol skutočnosť, že v uvedených prípadoch sa riešili otázky zrušenia nezákonného aktu, avšak práve existencia verejného záujmu a zvýšeného verejného záujmu verejnosti, ktorým je ochrana životného prostredia, podľa názoru kasačného súdu, nevylučuje, že aj táto skutočnosť, za splnenia skutkových a právnych okolností, môže byť dôvodom legálneho zásahu štátu do zásady právnej istoty a legitímnej dôvery v akt štátnej správy (zákonný akt), vydaný štátnou správou vo vzťahu k účastníkovi konania. Kasačný súd poukazuje, že rozhodnutie zo zisťovacieho konania sa dotýka základného ústavného práva na priaznivé životné prostredie podľa čl. 44 ústavy žalobcov (aj verejnosti) a je nepochybné, že stavba MVE predstavuje činnosť, ktorá má vplyv na životné prostredie nielen počas procesu výstavby, ale následne aj v súvislosti so samotnou prevádzkou tejto stavby a jednoznačne sa týka verejného záujmu. Kasačný súd poukazuje aj na rozhodnutie Nejvyššího správného soudu ČR, rozšíreného senátu z 08.01.2009, 1Afs/140/2008-77, ktorý konštatuje: „Zmeny judikatúry za situácie nezmeneného právneho predpisu by sa mali odohrávať z principiálnych dôvodov, najmä preto, že sa zmenili právne predpisy súvisiace s právnym predpisom vykladaným, resp. došlo k zmene pre vec relevantných právnych názorov súdov, ich judikatúry, je Nejvyšší správní soud povinný prihliadať.“ (Kasačný súd poznamenáva, že v prejedávanej veci právna úprava zisťovacieho konania sa upravovala, menila).

109. Záverom kasačný súd dopĺňa body 58, 59 až 65 rozsudku a konštatuje, že nie je možné absolútne vylúčiť možnosť, v konaní o umiestňovaní posudzovanej stavby, opätovne vyhodnocovať vplyv umiestnenej stavby podľa zákona č. 24/2006 Z.z., v úprave účinnej v čase rozhodovania o umiestnení stavby. Podľa kasačného súdu, tento záver nemôže byť absolútne udržateľný ani argumentom princípu právnej istoty a legitímneho očakávania stavebníka, v dôsledku existencie právoplatného rozhodnutia v zisťovacom konaní, pokiaľ toto rozhodnutie nie je vydané v primeranom časovom horizonte v súvislosti s časovým aspektom rozhodovania o umiestnení stavby, keď stavba je, z hľadiska environmentálnych hľadísk (zákon č. 24/2006 Z.z.), posudzovaná menej prísnejšími kritériami.

110. Z administratívneho spisu, ani z dôvodov rozhodnutia žalovaného, nie sú preukázané skutočnosti, ktoré by hodnotenie umiestňovanej MVE z hľadiska príslušných environmentálnych kritérií, pri konkrétnej skutkovej a právnej situácii nevyžadovali. Takýmto aspektom nemôže byť výklad ust. § 65e

111. Slovenská republika je povinná ako štát dbať o šetrné využívanie prírodných zdrojov, čo je v súlade s verejným záujmom. V danom prípade však jednoznačne dochádza k stretu rôznych verejných záujmov, na jednej strane je to záujem na ochrane prírodného bohatstva, ochrane a zachovaní zdravého životného prostredia (čl. 44 Ústavy SR) a na druhej strane verejný záujem, ktorý spočíva vo výstavbe a prevádzkovaní týchto MVE, ktoré produkujú výrobu elektrickej energie ekologickejšim spôsobom než iné zdroje, avšak tento aspekt, ako už súd konštatoval vyššie, je potrebné hodnotiť z hľadiska všetkých atribútov spojených s výstavbou ako aj prevádzkovaním takejto MVE, teda prínos ekonomický, v porovnaní s výrobou elektrickej energie, ďalej vynakladanie verejných zdrojov na výstavbu a prevádzku tejto elektrickej energie a hodnotenie komplexne významu MVE a jej umiestnenia, a to predovšetkým aktualizáciou a reálnym vyhodnotením, odbornými zložkami, skutočného efektívneho ekonomického prínosu a prínosov už vybudovaných a prevádzkovaných MVE, aj z hľadiska aktualizácie. Koncepcie, v porovnaní s právom stavebníka na podnikanie, na vlastníctvo majetku v súvislosti s právom právnej istoty a legitímneho očakávania „nemennosti“ právoplatného rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní. V danej veci bolo potrebné posúdiť, ktorý z uvedených verejných záujmov prevažuje, čo bolo potrebné, aby vyhodnotil v dôvodoch jasne, zrozumiteľne, jednoznačne a presvedčivo správny orgán - žalovaný vo svojom rozhodnutí, pričom toto hodnotenie malo vyplývať z podkladov rozhodnutia, obsahu administratívneho spisu. Porovnanie uvedených dvoch verejných záujmov ako ich vyhodnotenie či za danej skutkovej a právnej situácie je možné legálne porušiť princíp právnej istoty stavebníka, právom na ochranu životného prostredia, ktorý bol prezentovaný a uplatnený podanou správnu žalobou. Všeobecne treba konštatovať, že verejný záujem pri strete so súkromným záujmom musí požívať zvýšenú právnu ochranu. Tento záver je na mieste práve v situácii, keď verejný záujem vo veci je realizovaný základným právom účastníkov správneho konania na priaznivé životné prostredie (čl. 44 Ústavy SR) v porovnaní s právom účastníka konania - stavebníka, ktorý má taktiež právo na zdravé životné prostredie, okrem práva vlastníť majetok, podnikat'. Naplnenie uvedených práv a vyhodnotenie ich prienikov môže byť realizované správnymi orgánmi len riadnym zistením skutkového stavu, pri aplikácii zásady materiálnej pravdy, zásady legality, zistením rozhodných skutočností aj z hľadiska vplyvu umiestňovanej stavby na životné prostredie. K naplneniu zásady materiálnej pravdy, a tým aj realizácie práva účastníkov správneho konania na priaznivé životné prostredie nemôže dôjsť v prípade, keď rozhodnutie o umiestnení stavby je vydané v čase, keď vnútroštátne aj únijské právne predpisy, a tým aj environmentálne podmienky na umiestňovanie tohto druhu stavieb sú prísnejšie než tie, za ktorých navrhovaná činnosť a stavba bola posudzovaná, keď navyše od doby posudzovania uplynulo dlhšie časové obdobie a došlo k sprísneniu právnej úpravy, ktorá nebola zohľadňovaná v rozhodnutí o umiestnení stavby. Opak z obsahu administratívneho spisu, podkladov pre vydanie rozhodnutia žalovaného prvostupňového správneho orgánu nevyplýva a argumenty opačného charakteru nie sú súčasťou riadne zdôvodneného rozhodnutia žalovaného.

112. Ďalej je kasačný súd toho názoru, že žalovaný sa v dôvodoch svojho rozhodnutia, str. 12 a 13, nedostatočne vysporiadal s námietkou žalobcu o zohľadnení umiestnenia posudzovanej stavby, vzhľadom na vydanie stavebného povolenia pre MVE Lutilla. V tomto smere nie je možné priznať relevanciu tvrdeniam žalovaného, že žalobca v rade 1 bol povinný predložiť manipulačný poriadok a produkovať dôkazy, že umiestnenie ďalšej vodnej elektrárne na toku rieky Hron je v rozpore so zákonom. Z úradnej povinnosti, bez ohľadu na dôkaznú povinnosť účastníka správneho konania, je z hľadiska verejného záujmu povinný správny orgán vysporiadať sa so všetkými aspektmi vplyvu umiestňovanej stavby na existujúce životné prostredie. V dôsledku toho je potrebné, aby si správny orgán z úradnej povinnosti zadovážil dostatok podkladov, vykonal dokazovanie a následne ich vyhodnotil tak, aby bolo preukázané, v akom rozsahu, akým vplyv bude mať umiestňovaná stavba na vodný tok rieky Hron na existujúce životné prostredie, biotopy, chránené živočíchy, aj vzhľadom na to, že na tejto rieke sú umiestňované (umiestnené) viaceré MVE, vrátane MVE Lutilla, ktorá sa začala stavať, na základe stavebného povolenia, čo v konaní nebolo sporným a pre posúdenie veci nie je podstatné či je stavba MVE dokončená a vykonáva prevádzku alebo je v štádiu dokončovania. Pokiaľ na túto elektrárňu bolo vydané právoplatné stavebné povolenie, čo v konaní správny orgán nerozporoval, bolo potrebné z úradnej povinnosti, aby správne orgány - žalovaný a prvostupňový správny orgán z hľadiska verejného

záujmu zisťovali vplyv umiestňovanej stavby na životné prostredie, aj vzhľadom už umiestňované MVE, nielen Lutila, ale aj iné MVE na vodnom toku, aby boli uvedené skutočnosti riadne zdokumentované, získané potrebné podklady a vyhodnocované. V tomto smere absentujú dôvody rozhodnutia žalovaného a správne orgány nezisťovali uvedené skutočnosti z úradnej povinnosti, čo vyplýva z administratívneho spisu.

113. Vo vzťahu k námietke účastníkov o nerešpektovaní územnoplánovacej dokumentácie VÚC sa žalovaný vyjadril na str. 19 rozhodnutia, kde poukazuje len na územnoplánovaciu dokumentáciu mesta Žiar nad Hronom pod č. 29/2009 zo dňa 23.04.2009 a záväznú časť územného plánu pod VZN č. 1/2009 z 23.04.2009, avšak sa nevyjadruje k existencii územnoplánovacej dokumentácie VÚC a prípadného súladu/nesúladu oboch územnoplánovacích dokumentácií, na ktorú poukazovali účastníci v konaní. V tomto smere je rozhodnutie žalovaného nedostatočne zdôvodnené.

114. Vzhľadom na uvedené dospel kasačný súd k názoru, že kasačná sťažnosť sťažovateľa 1 a 2 nie je dôvodná, preto postupom podľa § 461 SSP ako nedôvodnú ju zamietol. Správny orgán je viazaný právnym názorom vyjadreným v napadnutom rozsudku správneho súdu spolu s vyjadrenými právnymi názormi kasačným súdom v tomto rozhodnutí, § 469 SSP.

115. Kasační sťažovatelia v konaní nemali úspech, nevzniklo im právo na náhradu trov kasačného konania. Súd preto priznal úspešným účastníkom kasačného konania, žalobcom v 1. - 5. rade proti žalovanému právo na úplnú náhradu trov kasačného konania. Ostatným účastníkom náhradu trov kasačného konania nepriznal, aplikujúc § 467 ods. 1 a § 167 ods. 1 SSP.

116. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednomyseľne pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.